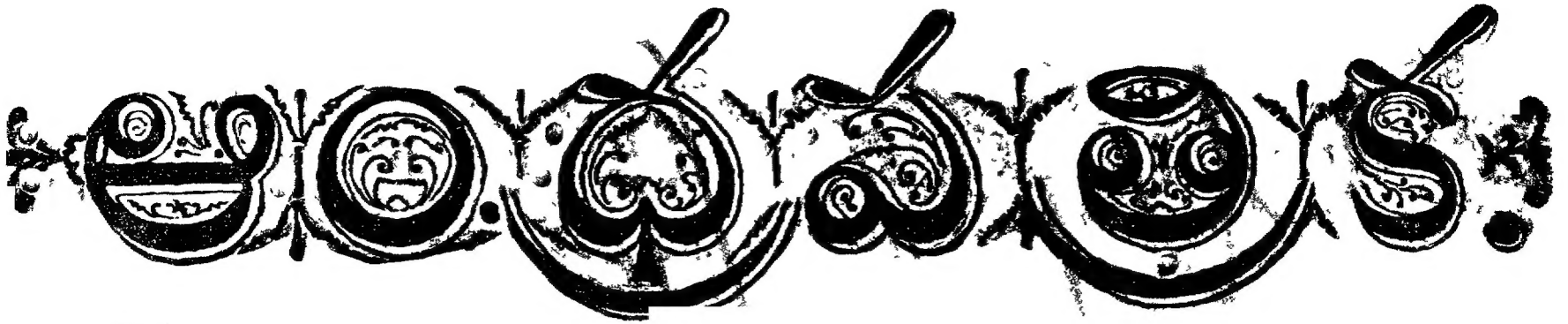

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి వ ి క 1-కి 0-1-8

Telephone No. 544.

310902

ప్రతి దినము ప్రకటింపుఁబడును.

Vol 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 31-వ తేది సోమవారము
రుధిరోడ్లారి నామనంజరము, ఫాల్గునమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No. 204
సంచిక 204

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు నొప్పువారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావ్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుక్కుగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్ప్రకారములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

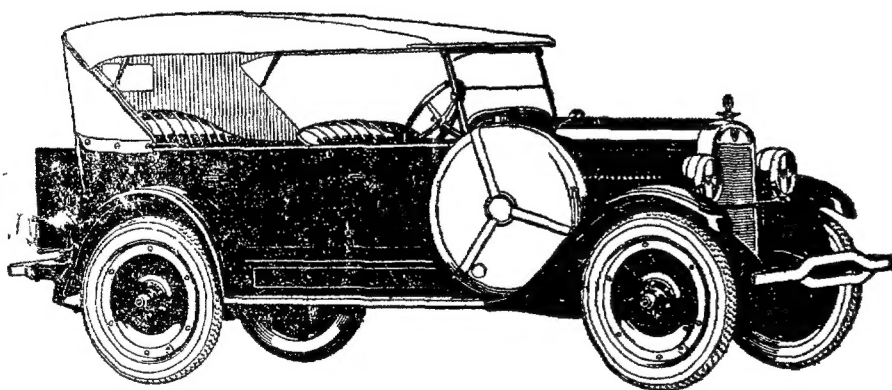
చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెటిపిది మదరాసు.

Maxwell

మా క్సు వెల్

క్రొత్తవి నోదమైన బండి

ధర

ర్పు 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

మంచివేరుపొందిన బండి.

నిజముగా కుర్చునుటకు తగినది, బాదాము
తొంగు వేయబడినది, ఎత్తని హంటు, నల్లని
ఫెడర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాస్చి
మ్యాగ్నటో, జెనిట్, కార్బురెటర్, రెమి
ఎలెక్ట్రిక్ పద్ధతి, ముందు వెనుక బంపర్లు,
వెనుక క్రాంకు—మొదలగునవి అన్నియుచేరి
క్రొత్త మాక్సు వెల్ వినోదమైన
బండి యగును, ప్రస్తుత కాలమునకు
మిగిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని
మేము మీకు, చూపవచ్చునా?

SPENCER & Co. LD.

MADRAS &
BRANCHES

వెల్లింగటన్ సినీమా

21-9-24 తేదీనాడు నుండి 4-1-24 తేదీ వరకు వారము పరిమితముగా ప్రదర్శనము చేయుచున్నది. ప్రతి రోజు 8-00

తేది, ఆదివారమునకు 8-15 నుండి ప్రదర్శనము.

యూనివర్సల్ ప్యూబ్లిసిటీ.

ది ఫాన్ మే ఫార్మున్

ఇట్లు 0 గెడ్డము అయిన ఆ యుద్ధమునకు మైదానమునకు వచ్చి అక్కడనుండి అక్కడకు వచ్చుచున్నది.

5, 6, 7, 8 తేదీలు ప్రదర్శనము, 9 తేదీనాడు ప్రదర్శనము.

ప్రతి రోజు 8-00 తేది, ఆదివారమునకు 8-15 నుండి ప్రదర్శనము.

యూనివర్సల్ ప్యూబ్లిసిటీ.

ఇట్లు 0 గెడ్డము అయిన ఆ యుద్ధమునకు మైదానమునకు వచ్చి అక్కడనుండి అక్కడకు వచ్చుచున్నది.

వరాసు విప్లవము

మహాత్మా జీవితము. 1900-1901, 1902-1903, 1904-1905, 1906-1907, 1908-1909, 1910-1911, 1912-1913, 1914-1915, 1916-1917, 1918-1919, 1920-1921, 1922-1923, 1924-1925, 1926-1927, 1928-1929, 1930-1931, 1932-1933, 1934-1935, 1936-1937, 1938-1939, 1940-1941, 1942-1943, 1944-1945, 1946-1947, 1948-1949, 1950-1951, 1952-1953, 1954-1955, 1956-1957, 1958-1959, 1960-1961, 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967, 1968-1969, 1970-1971, 1972-1973, 1974-1975, 1976-1977, 1978-1979, 1980-1981, 1982-1983, 1984-1985, 1986-1987, 1988-1989, 1990-1991, 1992-1993, 1994-1995, 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001, 2002-2003, 2004-2005, 2006-2007, 2008-2009, 2010-2011, 2012-2013, 2014-2015, 2016-2017, 2018-2019, 2020-2021, 2022-2023, 2024-2025, 2026-2027, 2028-2029, 2030-2031, 2032-2033, 2034-2035, 2036-2037, 2038-2039, 2040-2041, 2042-2043, 2044-2045, 2046-2047, 2048-2049, 2050-2051, 2052-2053, 2054-2055, 2056-2057, 2058-2059, 2060-2061, 2062-2063, 2064-2065, 2066-2067, 2068-2069, 2070-2071, 2072-2073, 2074-2075, 2076-2077, 2078-2079, 2080-2081, 2082-2083, 2084-2085, 2086-2087, 2088-2089, 2090-2091, 2092-2093, 2094-2095, 2096-2097, 2098-2099, 2100-2101, 2102-2103, 2104-2105, 2106-2107, 2108-2109, 2110-2111, 2112-2113, 2114-2115, 2116-2117, 2118-2119, 2120-2121, 2122-2123, 2124-2125, 2126-2127, 2128-2129, 2130-2131, 2132-2133, 2134-2135, 2136-2137, 2138-2139, 2140-2141, 2142-2143, 2144-2145, 2146-2147, 2148-2149, 2150-2151, 2152-2153, 2154-2155, 2156-2157, 2158-2159, 2160-2161, 2162-2163, 2164-2165, 2166-2167, 2168-2169, 2170-2171, 2172-2173, 2174-2175, 2176-2177, 2178-2179, 2180-2181, 2182-2183, 2184-2185, 2186-2187, 2188-2189, 2190-2191, 2192-2193, 2194-2195, 2196-2197, 2198-2199, 2200-2201, 2202-2203, 2204-2205, 2206-2207, 2208-2209, 2210-2211, 2212-2213, 2214-2215, 2216-2217, 2218-2219, 2220-2221, 2222-2223, 2224-2225, 2226-2227, 2228-2229, 2230-2231, 2232-2233, 2234-2235, 2236-2237, 2238-2239, 2240-2241, 2242-2243, 2244-2245, 2246-2247, 2248-2249, 2250-2251, 2252-2253, 2254-2255, 2256-2257, 2258-2259, 2260-2261, 2262-2263, 2264-2265, 2266-2267, 2268-2269, 2270-2271, 2272-2273, 2274-2275, 2276-2277, 2278-2279, 2280-2281, 2282-2283, 2284-2285, 2286-2287, 2288-2289, 2290-2291, 2292-2293, 2294-2295, 2296-2297, 2298-2299, 2300-2301, 2302-2303, 2304-2305, 2306-2307, 2308-2309, 2310-2311, 2312-2313, 2314-2315, 2316-2317, 2318-2319, 2320-2321, 2322-2323, 2324-2325, 2326-2327, 2328-2329, 2330-2331, 2332-2333, 2334-2335, 2336-2337, 2338-2339, 2340-2341, 2342-2343, 2344-2345, 2346-2347, 2348-2349, 2350-2351, 2352-2353, 2354-2355, 2356-2357, 2358-2359, 2360-2361, 2362-2363, 2364-2365, 2366-2367, 2368-2369, 2370-2371, 2372-2373, 2374-2375, 2376-2377, 2378-2379, 2380-2381, 2382-2383, 2384-2385, 2386-2387, 2388-2389, 2390-2391, 2392-2393, 2394-2395, 2396-2397, 2398-2399, 2400-2401, 2402-2403, 2404-2405, 2406-2407, 2408-2409, 2410-2411, 2412-2413, 2414-2415, 2416-2417, 2418-2419, 2420-2421, 2422-2423, 2424-2425, 2426-2427, 2428-2429, 2430-2431, 2432-2433, 2434-2435, 2436-2437, 2438-2439, 2440-2441, 2442-2443, 2444-2445, 2446-2447, 2448-2449, 2450-2451, 2452-2453, 2454-2455, 2456-2457, 2458-2459, 2460-2461, 2462-2463, 2464-2465, 2466-2467, 2468-2469, 2470-2471, 2472-2473, 2474-2475, 2476-2477, 2478-2479, 2480-2481, 2482-2483, 2484-2485, 2486-2487, 2488-2489, 2490-2491, 2492-2493, 2494-2495, 2496-2497, 2498-2499, 2500-2501, 2502-2503, 2504-2505, 2506-2507, 2508-2509, 2510-2511, 2512-2513, 2514-2515, 2516-2517, 2518-2519, 2520-2521, 2522-2523, 2524-2525, 2526-2527, 2528-2529, 2530-2531, 2532-2533, 2534-2535, 2536-2537, 2538-2539, 2540-2541, 2542-2543, 2544-2545, 2546-2547, 2548-2549, 2550-2551, 2552-2553, 2554-2555, 2556-2557, 2558-2559, 2560-2561, 2562-2563, 2564-2565, 2566-2567, 2568-2569, 2570-2571, 2572-2573, 2574-2575, 2576-2577, 2578-2579, 2580-2581, 2582-2583, 2584-2585, 2586-2587, 2588-2589, 2590-2591, 2592-2593, 2594-2595, 2596-2597, 2598-2599, 2600-2601, 2602-2603, 2604-2605, 2606-2607, 2608-2609, 2610-2611, 2612-2613, 2614-2615, 2616-2617, 2618-2619, 2620-2621, 2622-2623, 2624-2625, 2626-2627, 2628-2629, 2630-2631, 2632-2633, 2634-2635, 2636-2637, 2638-2639, 2640-2641, 2642-2643, 2644-2645, 2646-2647, 2648-2649, 2650-2651, 2652-2653, 2654-2655, 2656-2657, 2658-2659, 2660-2661, 2662-2663, 2664-2665, 2666-2667, 2668-2669, 2670-2671, 2672-2673, 2674-2675, 2676-2677, 2678-2679, 2680-2681, 2682-2683, 2684-2685, 2686-2687, 2688-2689, 2690-2691, 2692-2693, 2694-2695, 2696-2697, 2698-2699, 2700-2701, 2702-2703, 2704-2705, 2706-2707, 2708-2709, 2710-2711, 2712-2713, 2714-2715, 2716-2717, 2718-2719, 2720-2721, 2722-2723, 2724-2725, 2726-2727, 2728-2729, 2730-2731, 2732-2733, 2734-2735, 2736-2737, 2738-2739, 2740-2741, 2742-2743, 2744-2745, 2746-2747, 2748-2749, 2750-2751, 2752-2753, 2754-2755, 2756-2757, 2758-2759, 2760-2761, 2762-2763, 2764-2765, 2766-2767, 2768-2769, 2770-2771, 2772-2773, 2774-2775, 2776-2777, 2778-2779, 2780-2781, 2782-2783, 2784-2785, 2786-2787, 2788-2789, 2790-2791, 2792-2793, 2794-2795, 2796-2797, 2798-2799, 2800-2801, 2802-2803, 2804-2805, 2806-2807, 2808-2809, 2810-2811, 2812-2813, 2814-2815, 2816-2817, 2818-2819, 2820-2821, 2822-2823, 2824-2825, 2826-2827, 2828-2829, 2830-2831, 2832-2833, 2834-2835, 2836-2837, 2838-2839, 2840-2841, 2842-2843, 2844-2845, 2846-2847, 2848-2849, 2850-2851, 2852-2853, 2854-2855, 2856-2857, 2858-2859, 2860-2861, 2862-2863, 2864-2865, 2866-2867, 2868-2869, 2870-2871, 2872-2873, 2874-2875, 2876-2877, 2878-2879, 2880-2881, 2882-2883, 2884-2885, 2886-2887, 2888-2889, 2890-2891, 2892-2893, 2894-2895, 2896-2897, 2898-2899, 2900-2901, 2902-2903, 2904-2905, 2906-2907, 2908-2909, 2910-2911, 2912-2913, 2914-2915, 2916-2917, 2918-2919, 2920-2921, 2922-2923, 2924-2925, 2926-2927, 2928-2929, 2930-2931, 2932-2933, 2934-2935, 2936-2937, 2938-2939, 2940-2941, 2942-2943, 2944-2945, 2946-2947, 2948-2949, 2950-2951, 2952-2953, 2954-2955, 2956-2957, 2958-2959, 2960-2961, 2962-2963, 2964-2965, 2966-2967, 2968-2969, 2970-2971, 2972-2973, 2974-2975, 2976-2977, 2978-2979, 2980-2981, 2982-2983, 2984-2985, 2986-2987, 2988-2989, 2990-2991, 2992-2993, 2994-2995, 2996-2997, 2998-2999, 3000-3001, 3002-3003, 3004-3005, 3006-3007, 3008-3009, 3010-3011, 3012-3013, 3014-3015, 3016-3017, 3018-3019, 3020-3021, 3022-3023, 3024-3025, 3026-3027, 3028-3029, 3030-3031, 3032-3033, 3034-3035, 3036-3037, 3038-3039, 3040-3041, 3042-3043, 3044-3045, 3046-3047, 3048-3049, 3050-3051, 3052-3053, 3054-3055, 3056-3057, 3058-3059, 3060-3061, 3062-3063, 3064-3065, 3066-3067, 3068-3069, 3070-3071, 3072-3073, 3074-3075, 3076-3077, 3078-3079, 3080-3081, 3082-3083, 3084-3085, 3086-3087, 3088-3089, 3090-3091, 3092-3093, 3094-3095, 3096-3097, 3098-3099, 3100-3101, 3102-3103, 3104-3105, 3106-3107, 3108-3109, 3110-3111, 3112-3113, 3114-3115, 3116-3117, 3118-3119, 3120-3121, 3122-3123, 3124-3125, 3126-3127, 3128-3129, 3130-3131, 3132-3133, 3134-3135, 3136-3137, 3138-3139, 3140-3141, 3142-3143, 3144-3145, 3146-3147, 3148-3149, 3150-3151, 3152-3153, 3154-3155, 3156-3157, 3158-3159, 3160-3161, 3162-3163, 3164-3165, 3166-3167, 3168-3169, 3170-3171, 3172-3173, 3174-3175, 3176-3177, 3178-3179, 3180-3181, 3182-3183, 3184-3185, 3186-3187, 3188-3189, 3190-3191, 3192-3193, 3194-3195, 3196-3197, 3198-3199, 3200-3201, 3202-3203, 3204-3205, 3206-3207, 3208-3209, 3210-3211, 3212-3213, 3214-3215, 3216-3217, 3218-3219, 3220-3221, 3222-3223, 3224-3225, 3226-3227, 3228-3229, 3230-3231, 3232-3233, 3234-3235, 3236-3237, 3238-3239, 3240-3241, 3242-3243, 3244-3245, 3246-3247, 3248-3249, 3250-3251, 3252-3253, 3254-3255, 3256-3257, 3258-3259, 3260-3261, 3262-3263, 3264-3265, 3266-3267, 3268-3269, 3270-3271, 3272-3273, 3274-3275, 3276-3277, 3278-3279, 3280-3281, 3282-3283, 3284-3285, 3286-3287, 3288-3289, 3290-3291, 3292-3293, 3294-3295, 3296-3297, 3298-3299, 3300-3301, 3302-3303, 3304-3305, 3306-3307, 3308-3309, 3310-3311, 3312-3313, 3314-3315, 3316-3317, 3318-3319, 3320-3321, 3322-3323, 3324-3325, 3326-3327, 3328-3329, 3330-3331, 3332-3333, 3334-3335, 3336-3337, 3338-3339, 3340-3341, 3342-3343, 3344-3345, 3346-3347, 3348-3349, 3350-3351, 3352-3353, 3354-3355, 3356-3357, 3358-3359, 3360-3361, 3362-3363, 3364-3365, 3366-3367, 3368-3369, 3370-3371, 3372-3373, 3374-3375, 3376-3377, 3378-3379, 3380-3381, 3382-3383, 3384-3385, 3386-3387, 3388-3389, 3390-3391, 3392-3393, 3394-3395, 3396-3397, 3398-3399, 3400-3401, 3402-3403, 3404-3405, 3406-3407, 3408-3409, 3410-3411, 3412-3413, 3414-3415, 3416-3417, 3418-3419, 3420-3421, 3422-3423, 3424-3425, 3426-3427, 3428-3429, 3430-3431, 3432-3433, 3434-3435, 3436-3437, 3438-3439, 3440-3441, 3442-3443, 3444-3445, 3446-3447, 3448-3449, 3450-3451, 3452-3453, 3454-3455, 3456-3457, 3458-3459, 3460-3461, 3462-3463, 3464-3465, 3466-3467, 3468-3469, 3470-3471, 3472-3473, 3474-3475, 3476-3477, 3478-3479, 3480-3481, 3482-3483, 3484-3485, 3486-3487, 3488-3489, 3490-3491, 3492-3493, 3494-3495, 3496-3497, 3498-3499, 3500-3501, 3502-3503, 3504-3505, 3506-3507, 3508-3509, 3510-3511, 3512-3513, 3514-3515, 3516-3517, 3518-3519, 3520-3521, 3522-3523, 3524-3525, 3526-3527, 3528-3529, 3530-3531, 3532-3533, 3534-3535, 3536-3537, 3538-3539, 3540-3541, 3542-3543, 3544-3545, 3546-3547, 3548-3549, 3550-3551, 3552-3553, 3554-3555, 3556-3557, 3558-3559, 3560-3561, 3562-3563, 3564-3565, 3566-3567, 3568-3569, 3570-3571, 3572-3573, 3574-3575, 3576-3577, 3578-3579, 3580-3581, 3582-3583, 3584-3585, 3586-3587, 3588-3589, 3590-3591, 3592-3593, 3594-3595, 3596-3597, 3598-3599, 3600-3601, 3602-3603, 3604-3605, 3606-3607, 3608-3609, 3610-3611, 3612-3613, 3614-3615, 3616-3617, 3618-3619, 3620-3621, 3622-3623, 3624-3625, 3626-3627, 3628-3629, 3630-3631, 3632-3633, 3634-3635, 3636-3637, 3638-3639, 3640-3641, 3642-3643, 3644-3645, 3646-3647, 3648-3649, 3650-3651, 3652-3653, 3654-3655, 3656-3657, 3658-3659, 3660-3661, 3662-3663, 3664-3665, 3666-3667, 3668-3669, 3670-3671, 3672-3673, 3674-3675, 3676-3677, 3678-3679, 3680-3681, 3682-3683, 3684-3685, 3686-3687, 3688-3689, 3690-3691, 3692-3693, 3694-3695, 3696-3697, 3698-3699, 3700-3701, 3702-3703, 3704-3705, 3706-3707, 3708-3709, 3710-3711, 3712-3713, 3714-3715, 3716-3717, 3718-3719, 3720-3721, 3722-3723, 3724-3725, 3726-3727, 3728-3729, 3730-3731, 3732-3733, 3734-3735, 3736-3737, 3738-3739, 3740-3741, 3742-3743, 3744-3745, 3746-3747, 3748-3749, 3750-3751, 3752-3753, 3754-3755, 3756-3757, 3758-3759, 3760-3761, 3762-3763, 3764-3765, 3766-3767, 3768-3769, 3770-3771, 3772-3773, 3774-3775, 3776-3777, 3778-3779, 3780-3781, 3782-3783, 3784-3785, 3786-3787, 3788-3789, 3790-3791, 3792-3793, 3794-3795, 3796-3797, 3798-3799, 3800-3801, 3802-3803, 3804-3805, 3806-3807, 3808-3809, 3810-3811, 3812-3813, 3814-3815, 3816-3817, 3818-3819, 3820-3821, 3822-3823, 3824-3825, 3826-3827, 3828-3829, 3830-3831, 3832-3833, 3834-3835, 3836-3837, 3838-3839, 3840-3841, 3842-3843, 3844-3845, 3846-3847, 3848-3849, 3850-3851, 3852-3853, 3854-3855, 3856-3857, 3858-3859, 3860-3861, 3862-3863, 3864-3865, 3866-3867, 3868-3869, 3870-3871, 3872-3873, 3874-3875, 3876-3877, 3878-3879, 3880-3881, 3882-3883, 3884-3885, 3886-3887, 3888-3889, 3890-3891, 3892-3893, 3894-3895, 3896-3897, 3898-3899, 3900-3901, 3902-3903, 3904-3905, 3906-3907, 3908-3909, 3910-3911, 3912-3913, 3914-3915, 3916-3917, 3918-3919, 3920-3921, 3922-3923, 3924-3925, 3926-3927, 3928-3929, 3930-3931, 3932-3933, 3934-3935, 3936-3937, 3938-3939, 3940-3941, 3942-3943, 3944-3945, 3946-3947, 3948-3949, 3950-3951, 3952-3953, 3954-3955, 3956-3957, 3958-3959, 3960-3961, 3962-3963, 3964-3965, 3966-3967, 3968-3969, 3970-3971, 3972-3973, 3974-3975, 3976-3977, 3978-3979, 3980-3981, 3982-3983, 3984-3985, 3986-3987, 3988-3989, 3990-3991, 3992-3993, 3994-3995, 3996-3997, 3998-3999,

3. 2. அலுவலர் கீழ்க்க, உறுதி செய்ய, மு. தா.நா.

ఆంధ్ర కళా ప్రదర్శనము

డాక్టరు క్రాస్టన్ అమ్మగారి అభిప్రాయములు

ఆంధ్ర చిత్రకళా ప్రదర్శనము

(స్వకీయవిలేఖరి, కాకినాడ)

ఆంధ్రచిత్రకళాసంఘముయొక్క అభిలషారథిని వార్షిక చిత్రకళా ప్రదర్శనమును గురించి "హిందూ డేలీ" రాయన కలకత్తా స్వకళాకాలంలో చిత్రకళాపత్రికకు రాయన, కాకినాడలో బహిర్గతము గావించబడిన యీ ప్రదర్శనములోని కళాప్రజ్ఞను విమర్శించిన ఒక జడ్జియను అగు డాక్టరు క్రాస్టన్ అమ్మగారు తమ అభిప్రాయముల నిట్లు వ్రాశారు 24 వ తేదీన నుడివెను.

ఇక్కలమున చిత్రలేఖనము (పెయింటింగు) ఆధునిక భారతదేశమున నెట్లు ప్రబలమగుచున్నదియో, యిచ్చటి ప్రదర్శనము నున విరిగి తెలియుచున్నది. ఈ ప్రదర్శనమునందు బొంబాయి, కలకత్తా, క్రైస్తవభావధర్మముల వెల్లడిచేయుచున్న పటములు కొన్ని కలవు. ఈ రెండుపద్ధతులను గత కళాబ్రహ్మను యూరప్ లోని సాంప్రదాయముల ననుసరించి వుట్టివెట్టివే. ఈ సాంప్రదాయములనుండి వీడిపోవుచున్న వంగదేశీయ పద్ధతులుగలదు. ఇందు భారతదేశ జీవమునకు అందు ముఖ్యముగా వంగదేశ ప్రాంతజీవమునకు చిత్రమైన సామరస్యముతో ఒక విధమైన పద్ధతివీధా భావము వెల్లడించుటకు ప్రయత్నించు కనబడుచున్నది. కాని అన్నిటికంటె బహుశ్యముగా యీ ప్రదర్శనమునందు స్పష్టమైన ఆంధ్రకళాలేఖనము (Artist) యొక్క పని, వీరు ప్రత్యేకస్వత్వమునకు దగినట్లుగా భావమును నూతనపద్ధతిని వెల్లడించ బ్రయత్నించుచున్నారు. వీరిలో ప్రధానపురుషుడు డామెర్ల రామారావుగారు (రాజమహేంద్రవరము). ఈయన బొంబాయిలో తాను నేర్చిన చిత్రకళాపద్ధతిని మించి పనిచేయు ఒక శ్రమపడుచున్నారు. సరియైన దీక్షను జూపించ యిచ్చియు ఉన్నట్టియో, ఎన్నికయైన ప్రాచీన (Classed) మహద్భావమును వెల్లడింపుచు యూరపియన్ చిత్రకళాపద్ధతులలోని విద్యార్థులు వ్రాసిన కార్టూను రామారావుగారి కార్యవిశేషము చూచినవీధి పునస్సృజనకు సుధించుచున్నది. అయితే యీయన పనిలో ప్రత్యేకభేదము ఏమియున్నదని మిగిలినట్లుంటే భావి కాలములో విశేషప్రజ్ఞాపంథమై యుండనోవునా అని మిగిలినట్లుంటే నేను చెప్పనది చాలవిషయములలో ప్రకృతముననే విశేషప్రజ్ఞా చూపించినారు. కాని ప్రత్యేకస్వత్వము ఒక విషయములో కన్పించుచున్నది. అది ఆలేఖనమునందు విశేషశక్తి. ఆచలనము నిర్దిష్టమై స్ఫుటమై ఆతరువాత గల్గినట్లే యున్నది. సాధారణముగ యువకులైన లేఖకులు ఆకర్షించెడి అందమునకై ఇంపునకై కంటిసదరునకై చూచుచుందురు. అట్టిది రామారావుగారిపద్ధతి పోగొట్టును. ఆయన దీక్షనులో వికాలత బాహుళ్యము యితరులగుసామరస్యము భారతదేశసంప్రదాయము ననుసరించినది. ఇది తాను నేర్చిన యూరపియన్ పద్ధతిని తూలనాడి స్వయం ప్రాసమును జూచుచున్నట్లు ఆయన పనిలో కన్పించుచున్నది. చాల విషయములలో ఆయన అనుకరణము ఒకవిధముగా బలముగా కన్పించకపోవచ్చును. ఆయనరంగులపద్ధతి ఒక వేళ మిగ్నలి చప్పగా నుండవచ్చును. అయినప్పటికిని, తనలేఖాపద్ధతిని భంగపరచు పాశ్చాత్యపద్ధతిని ముందుముందు ప్రజావిశేషము అభివృద్ధి జెందినకొలదిని విడచాడు ప్రోత్సాహ మున్నట్లు ఆయనలేఖ విపరీయందు కన్పించుచున్నది. ఈవిమర్శనమున్నట్లు ఆయన పనిలోనున్నది. ఆంధ్రచిత్రకళాద్యమమునకు రామారావుగారు శాయకుడు. అయినప్పటికిని తన వ్యక్తివిశేషమును తనవిద్యార్థిత్వపనిలో జోషించుటలేదు. మానవాకారమును భారతీయసాంప్రదాయమును యుక్తముగా నర్థము జేసికొని వ్రాసేటట్లు ఆయన వారిని నడిపించును.

ఈయనవలెనే బొంబేకళాపద్ధతిని నేర్పినట్టియో కాని రామారావుగారిపద్ధతుల విధముగ పోవుచున్నట్టియో మరియొకలేఖరికలదు. ఆయన వి. బాబురావుగారు. సహజముగా ఆయననైపుణ్యము మానవపటములను స్ఫుటముగలిఖించుట యందున్నట్లు కన్పించుచున్నది.

ఇంకొకవరు ఆనేకప్రదర్శనములలో యితర చిత్రకళాపద్ధతులు తెలియచేయుబడినవి గనుక నేనా విషయమై అంతటికీ మునుగా చెప్పటానలేదు.

అప్పడవృత్తును ఏదై వ రంజకమగు లేఖనము యూరప్ లో సాంప్రదాయము వలన వుట్టిన పుట్టికిని భారత కళాలేఖనం పనిలో యూరపియన్ సాంప్రదాయము చొరబడలేదని పరిశీలించువా రెవరును చెప్పగలరు. దానికి భావి

యభివృద్ధి లేదన్నప్పుడు మధ్యకాలము ఒకటి జరుగుచున్నట్లు మన మంగీకరింపవచ్చును. అనగా, భారతీయకళ తనయొని నే మరచి తెలియని ఆకారములలో తిరుగు భావములను తెలియజేయు బ్రయత్నించుచున్నది. ఈ దక్షిణదేశమున నూతనముగ ప్రబలిన ఉద్యమమును బట్టియు, వంగదేశములో నిద్రవరకే ఏర్పడియున్న పద్ధతినిబట్టియు, పూర్వము అజంతా, కాజుపుల్ కళలు విశేషఅభివృద్ధి గాంచిన కాలమునందువలె, ఇప్పుడు భారతీయకళ మరల అభివృద్ధిభావమును చూపించుచున్నదని ఎదురుచూడగలము. వంగదేశములోని కవిత వేదాంతభావాద్రేకము, అస్ఫుటమయిన రంగులభరితములు, వీరికిని ఆంధ్రయంతట నిర్దిష్టమైన చురుకయిన దీక్షనునకును ఎంతయో అంత రముగలదు. అందువలన భారత దేశములోని ప్రతిరాష్ట్రమును నిశ్చయముగా స్వకీయముయిన మార్గము ననుసరించి ఆ దర్శకానము నలంకరింపబడెను.

ప్రదర్శనమునందు ఆధునిక పద్ధతుల వెలిగొల్పు చిత్రలేఖనములేగాక వివిధ ప్రాచీన ప్రాంత పద్ధతుల చూపునక్షికూడ గలవు. అజంతా లేఖనములు, పురుకోట సంస్థానమున దొరికిన లేఖనములు విజనగరము సుహారాజా సంస్థానములోని బి. సి. నహార్ (కలకత్తా) గారివలన క్రామి, రిమ్ అమ్మగారివలన యింకను యితరులవలన ప్రాగుచేయబడిన మొగలాయి రాజపుత్రలేఖనములలోని గొప్పవియును గలవు. పితాపురం మహారాజాగారు డాక్టరు కజిన్నగారు జవలుగా నిచ్చిన పటములను బట్టి ప్రాచీన రాజపుత్రవిధానమునుండి నూతనమైన యూరపియన్ పద్ధతివరకు అభివృద్ధిని గాంచవచ్చును. డాక్టరు కజిన్నగారు ఎరువిచ్చిన జపానీస్ పటములను బట్టి ప్రాగ్చిత్రలేఖనా పద్ధతుల రెండింటిని తారతమ్యమును తెలిసికొనవీలగుచున్నది.

ఈ ప్రతిచి ఉద్యమములన్నియు కాకుండు మిసెస్ ఎల్. సుల్తాన్ అహ్మద్ బీబీగారి పనిని గురించి చెప్పవలసి యున్నది. ఈమె అలంకారభావము ఆధునిక యూరపియన్ కళను పోయింద నప్పటికిని భారతీయ జీవమును భారతదేశ పర్యవేక్షావారసమును ముందుగురియు రాత్రులను శ్రజ్యలించు నూర్పుని వ్రాసిన యీమే లేఖనములందు స్వకీయమైన స్పష్టత గలదు. భారతదేశ వాస్తవజీవమును పొందిన యూరపియన్ లేఖకులలో ఈమె ప్రధానస్థానమును బడయును. ఏవిధమున ఆధునిక పాశ్చాత్యము ప్రాద్దేశీయమునుండి లాభము పొందునో ఈమె పనిలో కనబడును. అది పద్ధతులను మక్కికి మక్కిగా అనుసరింతుట వలనగారు. దాని జీవమును తెలిసికొని నడచుట వలన లాభముకలుగును. తుదకు చెప్పేది ఏమనగా యీ అహ్మద్ బీబీగారి పటములు రామారావుగారి ప్రయత్నములు ఆయన అనుసరణముల యత్నములు యీ ప్రదర్శనమునందు మహాత్మమైన జయమును గాంచుచున్నవి.

భారతీయ చైనా జపాన్ చిత్ర కళా పరస్పరసంబంధము

కజిన్నపండితుని ఉపన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి, కాకినాడ)

జె. ఎచ్. కజిన్నపండితుడు (మదరాసు) 28 వ తేదీన కాకినాడలో భారతీయ చైనా జపాన్ చిత్రకళాసంబంధమును గురించి సహాధ్యయనమును ఒకగంటకాలము గావించిరి. అందు ఆయనచెప్పిన ముఖ్యాంశములు యీక్రింద బొందుపరచబడెను.

ఆసియాఖండమున తూర్పుభాగమున కళయందు భారతదేశ ప్రభావము ఎట్లు వెల్లి నడియో ఉపన్యాసకులు చరిత్రాత్మకముగ జెప్పిరి. బౌద్ధమహాకర్తలు క్రీ. పూ. రెండుశతాబ్దములకుపైగా ఆసియాఖండమున ప్రవహించి సారంభించినది. అది మూతన స్వకీయమైన శిలీమము గలదైయుండలేదు. ప్రాచీనమైన వేదకాల విజ్ఞానము మార్పును పొందినదై యుండెను. విద్యుత్తాబ్దములవరకు జాతి మతము బౌద్ధకళయొక్క స్వస్థానమున సంపూర్ణముగ నభివృద్ధి జెందిన పిదప చీనాదేశమునకు వ్యాపింపబడినది. అచ్చట చీనావారి విజ్ఞానమతములైన కళాభూషియన్ మతమును టాయోమతమును, తగుల సారంభించి, త్రివిధములైన కళాసంబంధముగ కార్యమును ప్రబలజేసెను. కాని శరస్వరలాభమును పొందుచుండినవి, కొంతకాల మైనపిదప హిందూమతము పునరుద్ధరింపబడిన విద్యుత్తాబ్దమునందుండి మరియొక కర్తవ్యముపొయి చీనావారి స్వకీయమైన నైపుణ్యవిజ్ఞానమును ప్రోత్సహించి, ద్వివిధముగ పద్ధతుల స్పష్టికరించెను. ఉత్తరభాగమున కళాభూషియన్ పద్ధతియును

దక్షిణభాగమున టాయోపద్ధతియును, కాని రెండింటిని ప్రాతిపదికముగ బౌద్ధకళగలదు. మరికొంతకాలమునకు బౌద్ధమతము అణగదొక్కబడెను. కాని దానిప్రభావము మాత్రము పోలేదు. ఇప్పుడు చీనావారి కళకు ప్రాచీనతనమును దూరమైనప్పటికిని ఏకొలదిగనో యిప్పటికిని చీనావారికళయందు బౌద్ధమము కలదు. కొరియా దేశము ద్వారా బౌద్ధ ప్రభావము జపానునకు కలిగి వెంటనే మహాత్తరమైన పునరుద్ధరణము జెందెను. 6 వ శతాబ్దమధ్యకాలమువరకు జపానుదేశకళకు సంపూర్ణమైనబౌద్ధమై యుండెను. 8 వ శతాబ్దమధ్యకాలమున బౌద్ధమునందుండినదీక్షయైన పిదప భారతదేశమున వేదాంతపునరుద్ధరణము జపానునకు తగిలినది. అప్పుడు భారతీయదేశమున పశ్చిమోత్తరమున మహామృదీయ దండయాత్రలవలన కళలవిశాసము పోయి బౌద్ధీయము ప్రాందమముకాకకళయొందుడెను. అప్పుడు జపానులకళ బౌద్ధీయము ప్రాందమము మిగిలిమైయుండెను. ఈవిధముగ పదవశతాబ్దారంభమువరకు నుండెను. అప్పుడు జపానువారు మేల్కొని ఖండంతర ప్రభావములకు లొబడక వీడిపోయెను. 11 వ శతాబ్దమున చీనాప్రభావము మెండై టాయో అభిప్రాయములతోను భారతీయయోగ అభిప్రాయములు కలిసిన క్రొత్త అభివృద్ధిబొందజొచ్చెను. పిదప మరికొన్ని శతాబ్దములకుజపాన్ కళయొక్క ప్రాందప్రభావముగలిగిన ఘనతపోయి నూతనమైన కంటికింపైన పెద్దరంగులతో గూడినకళ బయల్దేరినది.

నేడు జపాను ఇండియాపై ప్రభావమును చెల్లించుచున్నది. భారత దేశము జపాన్ వైతన ప్రభావము చెల్లించుచున్నది. కాని రెండింటిని విడదీయ ప్రభావములతో పోటీతప్పదులేదు. ఇప్పుడుజపానులోగిందరగోళముగ(కళయందు)నున్నది. భారతదేశములో పూర్వపు పునరుద్ధరణమునకై మిచ్చుటోందుచున్నది. ప్రపంచమునందు కళయందు పవిత్రభావమును మహాత్మమముగా నెలకొల్పి ఆదర్శప్రాయముగ భారతదేశమునందు నని తలంచెదనని ఉపన్యాసకులు చెప్పిరి.

శ్రీ మహాపాపాధ్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన "ప్రతాపరుద్రీయ" నాటకమున గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈరాజోవు 12 వ తేదీ ఏప్రిల్ మాసమున (1924) ప్రారంభమగును.

నూతనాశయోదయంబు కొరకు నెల్లూరున కొన్ని, తెజవాడలో కొన్ని, మఱికొన్ని ప్రదర్శనములు రాజమహేంద్రవరమునను జరుగుచు. పండెమునకు నిలచు ప్రతిసమాజమువారికిని 10 మంది రైలుఖర్చు రాకపోకల కియ్యగలము హోమ్స్టేషియం, తలబా, జంత్రిములు మొదలగునవియు వాద్య నిపుణులను అంగీలను మరచిన యితర పరికరములను సమాజములవారే సంకరించుకొనినమేలు మామూలు తెరలుమాత్రము మేము సంపాదించుము. నాటకము (విదు) గంటలలో వారివారి మెచ్చున కొచ్చు అంకములతో ముగించవలయు.

హలందవరము కొలదినిములలో ప్రకటింతును. శ్రీకృష్ణకల్యణవారు మాకే మొత్తముమీద యనుజ్ఞనొసంగిరి. శ్రీ శాస్త్రిలవారినికూడ నట్లే మాకునుజ్ఞనొసంగ వేడియుంటిమి. దరఖాస్తులు, డినుము సహితముగ ఏప్రిల్ 10 వ తేదీ లోపుగ చేరవచ్చును. పతక కళకణాదులు తయారగుచున్నవి. మూడు సమాజములు వచ్చినన పండెమును సాగింతుము.

వి. లక్ష్మీకాంతం,
గవర్నరుపేట, తెజవాడ.

జాతక ఫలములు

ఇదివరలో రామనేక దైవజ్ఞ శిరోవణులకు వ్రాసినగని ముఖస్తా చూచిగని మీ జాతకములు వ్రాయించియే యుండురు. స్వల్పసామ్యులకు లెక్క చేయక మాకు ఒకసారి వ్రాసిన మానమృతము మీకే తెలియును. తమజాతకవ్రతముయొక్క నక్షత్రముగాని వుట్టినతేదీ, జననకాల ఘడియలు (తేళ) గంటలుగాని యిదిలేనవారు మాకు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము వచ్చును పండించిన జాతకమునూ, స్వభావము, సవయ, కంతానము, కళత్రము, భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభము మొదలగు 25 అంశములు శాస్త్రసమ్యక్తముగా వ్రాయబడిన రు 1-4.0 నున్న తెలంగాణ గాఢ శంకర ఫలములు రు 1 0.0 నున్న కళ్యాణ జాతకములు రు 6-0.0 అగును. నుండు రు 2-0.0 శాస్త్రము లంపరలెను. కావలసినవారికి పి. పి. గా బంపెదము.

శ్రీశంకరజ్యోతిషనిలయం, గోపాలపురం,
కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

తంజావూరు రిసెటిల్ మెంటు

గవర్నరుగారికి మిరాసీదారుల రాయబారము

కానసభ 28 వ తేదీ ప్రశ్నలైనవి

ప్ర. - మిరాసీదారుల రాయబారము: - గవర్నరుగారి వద్దకు తంజావూరు మిరాసీదారుల బంధించిన వివరములు గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యేమి నిర్ణయించిన పథకానికి యోగ్య పరిచెదరా? ఉ. - తంజావూరు మిరాసీదారుల రాయబారము వివరములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము మార్చి 17 వ తేదీన రిజిస్ట్రార్ ఆర్డరుగా పంపిన ప్రకటించి పథకాన్ని ఉంచుచున్నది.

మి. రామలింగారెడ్డిగారు: - తంజావూరు తిరుమల పల్లిలో జరుగుచున్న కెట్టి మెంటును మాత్రమే ముందుకు విత్తించబడిన అధికారమును పరిరక్షించుటకు చేయింపునకు ప్రభుత్వము తయారవుతుందా?

సర్. అధ్యక్షులుగారు: - లేదు.

రామలింగారెడ్డిగారు: - ఈ తిరుమల పల్లిలో జరుగుచున్న కెట్టి మెంటును మాత్రమే ముందుకు విత్తించబడిన అధికారమును పరిరక్షించుటకు చేయింపునకు ప్రభుత్వము తయారవుతుందా?

నాథులుగారు: - మరల కొక రాయబారము, తిరిగి మిరాసీదారుల అధికారమును పరిరక్షించుటకు చేయింపునకు ప్రభుత్వము తయారవుతుందా?

రామలింగారెడ్డిగారు: - నేనొక మార్గము నూరింపగలను. రేటు సరికము చేసినపుడు కేరళా ప్రభుత్వము 18 కి అధికము రేటుగానుండవలెనని ప్రభుత్వమువారి నూరించుటకు యిలాభమును తంజావూరు వారికి సమర్థించుటకు చేయింపునకు ప్రభుత్వము తయారవుతుందా?

సర్. నాథులుగారు: - ఈ లాభమును తంజావూరు వారిని బాంధవీయమునకు చేరువ చేయుటకు చేయింపునకు ప్రభుత్వము తయారవుతుందా?

మి. రామలింగారెడ్డిగారు: - లాండు రిజిస్ట్రార్ లిల్లు అంగీకరింపబడుటకు దీనిని సంబంధము 100-కి 18 కి అన్నిటికంటే అధికము రేటుగా ప్రభుత్వమువారి గుర్తించి.

నాథులుగారు: - 18 కి అధికము రేటుగా ప్రభుత్వమువారి గుర్తించి అంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నున్నారని. ఇంతకుముందు 18 కి కంటే యెక్కువ రేటు పన్నులు యిటు అన్యాయమున ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపక తప్పదు భావించుటకు, స్వతంత్రమునందు 18 కి కంటే యెక్కువ రేటు పన్నులు చేయవలెనని నిర్ణయించెదమని వారని.

మి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు: - అన్ని రిసెటిల్ మెంటుల కంటే యెక్కువ?

నాథులుగారు: - రేటు అధికము చేయవలెనని నూరించబడిన యిన్నింటిని 18 కి కంటే గరిష్టముగా నుండును.

మి. వి. వెం. అయ్యంగారు: - ఇది తంజావూరు తదితర స్థానములకు వర్తించువా?

నాథులుగారు: - చట్టముక్రిందను అన్ని రిసెటిల్ మెంటులకు.

సర్జమార్తిగారు: - ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును గూర్చి చర్చించుటకు గాని ప్రభుత్వమువారు రాజీనామాలు గలగల చేసెదరా? వాటి 80 వ తేదీన సభయందున్నాడు. ఈ సభలోని యిద్దరు ముగ్గురు సభ్యులను మాత్రమే బోగూడ దని కాసింది. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును గూర్చి మిరాసీదారుల లో నందరినీ గూర్చి చేశారుగ సభ్యులకు చెబుచున్నది పరిశీలించి ఆర్డరును బాగుగ చర్చించి, దీనిగూర్చి తామేమి చేయవలయున్నదో, లాండు రిజిస్ట్రార్ లిల్లును గూర్చియు కాన సభ్యులలోగూడ చర్చించుటకు మిరాసీదారుల కెట్టి మెంటు ముందు లేకుండ చేసెదరా?

నాథులుగారు: - నిషేధపు టుత్తర్వును గూర్చి నాకు, నామిత్రులు లామెంబరుగారికి యేమి ప్రశ్నలు తెలియదు.

మిరాసీదారుల చర్చించుటకు నిషేధించు యుద్దేశము నాకున్నది లేదు.

రామలింగారెడ్డిగారు: - 80 వ తేదీన జరుగు సభగూడ పోలికలు చాలవలె మిరాసీదారుల కాసిందియందేరని లామెంబరుగారికి తెలియదా?

లామెంబరుగారు: - ఎట్టి నిషేధపు టుత్తర్వును గూర్చియు

నేనుగలను. నేను నిన్న నేమి జెప్పియుంటిరా నేను నడియెత్తు గలను. ఈ విషయమున ఒకటి పార్టీ నాకును పదనని నేను జిల్లా మేజిస్ట్రేటును తంజావూరును. నిన్నను ప్రభుత్వము రాజీనామా చేశాడు. నేను రాజీనామా చేశాను. వచ్చినవిషయ, అవసరమునా దానిని ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరు చేయవలెను. దూరమునందే నేను దలచుచున్నాను, అట్టి నిషేధపు టుత్తర్వును నాకు కారణముగ వచ్చదు. కాని తంజావూరులో పరిస్థితులు మారియుండ వచ్చును. ముందుగా నేను మిరాసీదారులను. నేను సర్వసాధారణముగా నాకు మంచిగా వచ్చిన రిసెటిల్ ఆదరించెదనని నానంది గలిగినవాడందరికి తెలియగలను.

మి. రామలింగారెడ్డిగారు: - ఈ నిషేధము రెండు రోజుల ముందు కర్తవ్యము కాసింపబడెనని లామెంబరుగారికి తెలియ గోరెదను. ఇది చాల మందికి తెలియదు. దీని ప్రకారము అనేకులు మాయకరముగా నెట్టి సభయందుగాని చర్చలందుగాని రెండు రోజులవరకు పాల్గొనగూడదు. అంతకుముందు పరిస్థితుల నెరుంగగలిగి యిటు బోధించిన వారినిగూడ యీ ఉత్తర్వు నిషేధించుచున్నది. అందు నేనుగూడ నుండినా తెలియదు. అదిగాక నామిత్రులు గా. సభ్యులుగారు నచ్చెనున్నాడు. కేరళా అధిక వివరములు యీ సమావేశమునకు మిరాసీదారులను బోధించుటకు చేసినవో యీ విషయ మింతటితో ముగియవలెనని అయిన దలచుచున్నాను.

లామెంబరుగారు: - ఇంతవరకు తమ అభిప్రాయములు ప్రకటించుటకు యిట్టి చర్చలను అంగీకరించుటకు ప్రభుత్వము వారి వద్దనున్నాడు. నేనుగూడ జెప్పగలను. అసభ్యులగు కారణము లేదనిగాని అంతమందిని పత్రికలలో తెలిపినట్లుగా జిల్లా అధికారి నిషేధించి యుండునని నేను దలచును. పరిస్థితులు బాగుగా నెరిగినవిషయ ప్రకారము యిట్టి ప్రాయమును తెలిపెదను.

మి. రామలింగారెడ్డిగారు: - ఈ ఆర్డరు రెండు రోజుల పాటి చేయవలెనని?

లామెంబరుగారు: - నా తంజావూరు జిల్లా కలెక్టరుగారికి అంతవరకు సాదరించు కేసియుంటిని. పత్రికలలోగూడ సరిగా నింతవరకు యిది తెలుపుటలేదు.

సభ ఆపుదల ప్రకారము

సర్జమార్తిగారు: - మిరాసీదారుల నాయకులగు పంతులు అయ్యయ్య, ముకుందం పిల్ల, లక్ష్మీనరాయణ గారులను మిరాసీదారుల సభకు బోకుండ నిషేధించిన ఉత్తర్వు ఫలితములను గూర్చి ముఖ్యవిషయము చర్చించుటకు ప్రాంతీకుల ఆర్డరు 20 ప్రకారము సభాకార్యక్రమమును ఆపుచేయవలెనని నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

గా. పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు: - నేను క్రమభంగమును నూరించెదను. ఈ విషయమున నేను నేలము నిబంధనలను ప్రకటించి లోనము పంతులుగారిని భావించుటకు. ఈ ఆర్డరు కేరళా అధికారిని గా. సభ్యులు యెరుంగవలెను. ఈ విషయమున నామిత్ర: ప్రభుత్వమువారికి కోర్కెము కలగలేనని అధికారములేదు. ఇది ఇంటిము అర్థమగునో నేను నిర్ణయించుగూడ పాల్గొనుటనుపయోగము. నేనుగూడ చేయ నిశ్చయించుకొనెదను. అట్లు చేయుట అసంభవముగా నుండును. మేజిస్ట్రేటు చర్య న్యాయముగా వచ్చును. ఎట్లైనను ఒక మేజిస్ట్రేటు బాగుగా విషయమును పరిశీలించి తేలిక ఉత్తర్వులను జెప్పడు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగాని, ఫిజియోలెన్సి మేజిస్ట్రేటుగాని నలుదివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగాని, 144 వ సెక్షన్ బోధించు వలెన యగత్యము జరుగవలెనని లోనినవో తెలుసే వ్రాతమాల కముగా నమలు జరుగవచ్చును. ఆయనచర్యను నిరసించుటకు గాని, ఉత్తర్వును రద్దుచేయుటకు గాని ప్రభుత్వమువారికి అధికారములేదు. ఇతర కోర్టుల ఫిర్యాదు చేసికొనవచ్చును. అందులకై ప్రత్యేక న్యాయస్థానములున్నవి. ఈ సభ నిలుపుతము ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడుచో ప్రభుత్వమువారు కోర్కెము గలగల చేసికొనుటకు వీలుండదు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు చేతులు మోచి ఆర్డరులను రద్దుచేయుచుండలము ఉండవలెను. అట్టి కలుట ప్రయోజనములే కోర్కెముగలగలేనవచ్చును. అట్లుగానింప గా. సభ్యులు జేసినవో ప్రతిపాదనకు నేనుగూడను. అట్లుగాక, సభ్యులు సదరుసభకు చేతులు గావలెనను మధ్యేమే గలిగినవో, యిట్టి ప్రతిపాదనలను నెరవేరజాలదు. ఈ విషయమున గా. సభ్యులకు విన్నవించుకొనెదను.

సర్జమార్తిగారు: - గా. లామెంబరుగారి విన్నవమును వింటిని. నిషేధపు టుత్తర్వు నొసరిన మేజిస్ట్రేటులై లామెంబరుగారి యధికారమును విమర్శించుటకు చేయవలెనని నేను దలచుచున్నాను. మేజిస్ట్రేటులై గా. సభ్యులు తనయధికారము నుపయోగించి పరిశీలించునయే దలచింటిని.

లామెంబరుగారు: - అప్పుడు అప్పుడే జరిగేవిషయములే, యింతవరకు నేనుమి యెన్నవినను, అవసరముగా స్థానిక మేజిస్ట్రేటు ప్రభుత్వమును మార్గనిసెట్టె యగునని గా. సభ్యులు తెలిసికొనవలెను.

సర్జమార్తిగారు: - ప్రభుత్వవిధానముగూర్చి లాకాన విరుద్ధముగానుండ మేజిస్ట్రేటులకు బోధించువిషయములకు కావున నేను.

లామెంబరుగారు: - నేను మేజిస్ట్రేటు నగునో, చర్చనంతయు గా. సభ్యులు ఒక ఆర్డరును బంపించి దానిని తిరుకొనవలెనని జూరు.

సర్జమార్తిగారు: - గా. లామెంబరుగారు ఒకటి ఆర్డరును బంపించి యిందున నేను నూచింపలేదు. ఈ విషయమున తనయభిప్రాయములను మాకు తెలుపగోరింది. కాని యిప్పుడు క్రమభంగము గలగల లేదని నేను జెప్పగలను. ఈ విషయము కొద్దికాలక్రిందు జరిగిన ముఖ్యంకము గావున నేను తప్పినవో తిరిగి యెన్నడును మనము చర్చించ వీలువదలని నేను తెలిపెదను. కాని, ప్రభుత్వవిధానమును గూర్చి మీరు చేసిన నిశాంశలపట్టి నేనుగూడ లామెంబరు గారిలో తగవులాడ యెత్తింపలేదు. తంజావూరు మిరాసీదారుల సభ చేసి, ముకుందం పిల్ల, పంతులుయ్యల ముగ్గురు కానసభ్యులలో సంప్రదించి యామఖ్యవిషయమున స్పష్టంగా చర్చించుకొనుట కవకాశమిచ్చుటయందు లామెంబరుగారి కెక్కువ బలము నొసంగవలెనని నేను ఆశురపడుచున్నాను.

ఇదివరకు కానసభలో యీ సెక్షన్ క్రిందనే యాకూలు మానేసుగారు సభ ఆపుతము వలెనను ప్రతిపాదన యంగీకరింపబడెను. గాన, యిప్పుడు క్రమభంగము కాలేదు. ఇది జాబిషియలు అగ్గరు.

గా. అధ్యక్షుడు: - అప్పుడా విషయము యే న్యాయస్థానమునందును విచారణయందు దుండలేదని కృష్ణస్వామయ్యగారు వర్ణకము జెప్పినట్లు నాకు జ్ఞప్తియొంది.

సర్జమార్తిగారు: - నేను జెప్పినది విజయముగ నెదను. నేటి చర్చనీయాంశముగ ఆర్డరుగూడ యేకోర్టునందు విచారించబడుట లేదు.

అధ్యక్షుడు: - గా. సభ్యులు విచారణయందు నున్నదానెదరా? అంతవరకు నిబంధన రాజీనామా తెలిపియుండెను. అది 'ఇంటిము' (మధ్యనిచ్చిన ఉత్తర్వు) ఆర్డరుగూడ విచారణక్రింద నుండునట్లే (అజ్ఞాతీకలు) గణించబడును గాన యింకను సందేహముగ నే యున్నది.

గా. లామెంబరుగారు నూతన కోర్టు ప్రకారము ఇంటిము ఆర్డరు అనునది నుండదు. కాని ఒక ఆర్డరు ఉండవచ్చును. తంజావూరులో నాచరించిన చర్యనుగూర్చి మనకు సరిగా తెలియదు. నే నిదివరకు జెప్పినదానికి మించి యేమియు జెప్పాలను, నాచర్యల ముఖ్యవిధానము యిదివరకే నిశ్చయించబడిన దగుటచే సభ్యుల తీర్మానములను యంతటితో విడచి పెట్టెదను. నేను యిదివరకు జెప్పినట్లుగా సాధింపరానట్టి ముఖ్యకారణము లున్నగాని ప్రభుత్వమువారు యేసభను సమావేశమునకు అంగీకరించరు. అదియే ప్రభుత్వమువారు నాచరించు విధానము. దీనినిబట్టి నాచర్యల సక్రమములో అక్రమములో సభ్యులే నిశ్చయించుకొందురుగాక. నేను సంకోచించినవో, నావిధానమును ఖండించుటకు అవకాశము లుండును.

సర్జమార్తిగారు: - గా. లామెంబరుగారి సమాధానము ననుసరించి నేను సభ ఆపుచేయవలెనను ప్రతిపాదనమును ఉపసంహరించుకొన గోరెదను.

సభవారి యుద్ధమై ప్రతిపాదన ఉపసంహరించు కొనబడియెను.

అనామదానాదు పురపాలక సంఘము

ఉపాధ్యాయులను తిరిగి తీసికొనవలెనని

ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుట

అనామదానాదు, మార్చి 20: - ఇదివరకు ప్రభుత్వము వారు అనామదానాదు పురపాలక సంఘమువారికి జరిగిన గృహ, విద్యాకాఖ్యల యపార్థాధ్యాయుల తిరిగి తీసికొనవలెనని ప్రభుత్వమువారికి గోరును, పురపాలక సంఘమువారి విద్యాకాఖ్యల సంఘమువారు గానించిన తీర్మానము అనామదానాదు పురపాలక సంఘమునా తామొందిరి. ఇందుకు మూలము 20 గలను, ప్రతిపాదన 7 గలను సభ్యులు తీసికొని (జి. ప్ర)

ఒక గుంబాజీ (స్త్రీ) మోత్యములో దిగింది. తాను గాంధీ
మహాత్ముని కుమార్తెనని ఆమె చెప్పుకొనుచున్నది. ఆమెను
శిర ఏడ్చుచును కాషాయాలరమణుడు ధరించివది. మహాత్ము
నకు కామార్తెలు లేరని వెనుక మహాత్ముడే (వానియింటింటికి
కామె కలుగుట వెక్కిరించు నమ్మటలేదు. అటునుండి తాను
త్వంలో సింగభూతుడు కల్గెదననియు నిరంతరసంజార (తనకు
భూనితిననియు) కామార్తె కన్యకలలో నిటీవల మహాత్ముని చా
తివనియు ఆమె చెప్పవని కంఠాను నుండి శిర ర వేటి నికభ
వానికి. (అమృత)

కరీ ముయిక్కా తో స్పష్టించి ఇక్కడనుండి తెలిసికొనుటకు ప్రతి వ్యక్తునికీ వద్దను ప్రందానంది. ఇది మహా జర్మనీలో తయారుచేయించి రష్యన్లు చే స్వల్ప మెలకే అమ్ముచుంటిమి, ధర్మామెలకు 1 కి ఫరీదు రు 2-0-0 ని, పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము ఎం. రాంజీదాసు, 82 చీనాబజారు, మద్రాసు

గాంధీమహాత్ముడు

“యంగుండియా”
సంపాదకత్వము వహించుచు

గాంధీగారు మరల “సత్యజీవ” యంగుండియా” పత్రికలకు గత్యేకమునుండి సంపాదకత్వము వహించునని తెలియుటకు మాపత్రికచదురులు సంతసించెదరు. ఇంక కొన్ని మాసములకురకు సంపాదకత్వము వహించుటకుని మిత్రులుగొందరాయనను జోరుతుంటిరి. కాని తనకుగావలసిన గ్రాంతి చేతులుకై స్నేహితులు తరచుగా మాడరావలసివచ్చి పత్రికాసంపాదకత్వము నునమ్ముతు విభాసము గాల్గొనునేగాని కత్తమునిమ్మునగా నుండవలసి మహాత్ముడు వాదించుచున్నాడు. నుజరాతిభావలో గాంధీగారు పంపించిన పత్రము (దీనిభాషాంతరీకరణము “యంగుండియా” పత్రికలో కలదు) పూర్తిగాయ్యించినచో ఆర్యోక్తముకొరకు విశ్రాంతిగనుకెన్న యీ పత్రమును వారపత్రికగా ప్రకటించుట ఆయనకంటెమా తమ కష్టముగాను. దాదాపు చూపుచున్నాము. “యంగుండియా” పత్రిక సంపాదకత్వము నందు ఆయనయేర్పరచిన దాన్ని తరచుగా బహుమతి నుగించు గానుంచుట మాకై కంఠనలేక పాటుచున్నాం. పత్రిక చందాదారులకు ఖర్చు చాలారకు తగ్గి పోయినది. ఆయన బయలుబడి బోధనకి 21,500 సంఖ్య యుండగా, కేసు 3000 కలదు. కానున్న వారము పత్రిక ఎక్కడకు పరుల నయ్య జేయలేని మేజునకు తెలిపితిమి. గాంధీగారు కృష్ణజన్మస్థానమునకు బోయివచ్చుట కత్రువ తెలియించు మానిగ వారు మరలచందాదారులుగా జేరదలంబువో సాధ్యమగునంత త్వరలో జేరలేననికొరుచున్నాడు.

***

దేశభక్తులమున్నగువారిలవలె సనదులరద్దు జేయుట కేరళకై కొండ వెంకటప్పయ్యగారు ముందొరుకు అసహాయాలకు కీర్తనలనులకు, లీలలుపాట్లనులకు ఆత్మపరము నుదరాగుహావోద్యమము రద్దుజేయుటకే తమగౌరవమునకే భంగము గలిగించుకొనిరి. హైకోర్టుకారితీర్పు కేసులకు కేసులుగా నున్నది. కాని లోక్ సభా యానమును తిరుమాటయేలేదు. ప్రఖ్యాతి గాంచిన యా వ్యాపకములకు తీవ్రతరములను జేయమొనరించుట. సరికదా తీవ్రతర ప్రజల దృష్టియందు వీరి కేసులకుగౌరవమును జేపారెను. హైకోర్టువారిచర్య పక్షపాతము కావుననే ప్రభాభిమానమును గోల్పోయి వ్యాపకములు, సంపూర్ణముగా పాపభూయవై ముగియుటకావలసివచ్చును. జేపట్టిన ప్రభుత్వమువారిచర్యగిందు చెడుఅయినదనుట ప్రకటనము సహేతుకమని చాటుచున్నది.

వీరిపై వాదించినవలెనేర మేమన, వ్యాపకముల బహిష్కారములెందు ప్రచారము జేసిరియు, వస్తుల నిరారణమును జోధించినయను. అందుచే వీరు కేసుగా నుండుటకు నష్టపరిపరి. “ప్రభుత్వ కార్యములందు బాట్లను నిరారణించిన వ్యక్తి కొద్దినిభావములు జనుచు యంగుండియా పత్రికనుండి బాటును” అని ఛీఫు జస్టిసుగారనిరి. ఈ వాక్యమునందు ఛీఫు జస్టిసుగారు తమ భావించి యుండినో మేము గ్రహించలేదున్నాము. రాజ్యవిధానము తప్పదాని నడచిన ప్రజలు సహాయభూతులుగా నుండవలెను ఆయన భావించిరా? ఇది యసలభము. అన్ని వర్తకములందును పరిస్థితులయందును, ప్రభుత్వమునకు యంగుండియా యంగుండియా మాత్రముచాలాకాలము క్రిందటనే అనుండి నది. ఆ సమస్యను రక్షింపుటకు ఆంధ్ర గృహ నిలధనగా నేమిచేయుటకు జనుచున్నది.

స్వతంత్రతేజములలో వ్యాపకములు వ్యాపకములు అందరికీ కార్యములకు జేర్చిభూమి రావలెంద వివక్షములను జనుపటముగా నడిపించిరి. స్వతంత్రతేజములలో వ్యాపకముల రాజకీయాభిప్రాయములలో వ్యాపకములు లెట్టికోక్తములు కలుగజేసివచ్చు. కొద్దియను సంబంధించిన ప్రకటనయందు స్వచ్ఛముగానుండునట్లు, మాదుకొనునదే వ్యాపకములకు కేరళము. వ్యాపకములను అసాచారములను తీవ్రముగా ఖండించుచుండు గాని వారి రాజకీయాభిప్రాయములందును ప్రభాసేయించుచు నిరారణముగా విడిచిపెట్టును. మనదేశమునందు అన్ని వర్తకముల తాముచూచుచున్నది. ఈవ్యక్తియవలెనందు ఆంధ్రకు నిరారణముగానుండు నుండెనో, మనరాను హైకోర్టువారిచర్యను నిరసించెదరు. (యంగుండియా)

మహాత్మునిసంధర్శనము

దక్షిణాఫ్రికావిషయములు
శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి సేవ

గతము నామేపించుట కంగీకరించు
జూలై 1924 సం॥ పత్రిక ప్రతినిధి ఆంధ్రలో మహాత్ముని సందర్శించి దక్షిణాఫ్రికానుండి మహాత్ముని క్రిందినవి. “ప్రతినిధి సరోజినీగారు కత్తుకాపిలో సందర్శించుచుండుట తలప నుకదనము కలుగునని కేత్ర హైస్కూలును పాశ్చాత్య వ్యక్తికలు వ్రాసెను గాని దానిని నమ్మురాదు. సరోజినీగారి ప్రశంసముల వలన బట్టి ఉపదేశ మొచ్చి అని కలుగదని మహాత్ముడు నడిపెను.

భారతదేశీయమహానభ

మహాత్ముడు మహాలక్ష్మీ సుమత్యుడు మహానభవారు కేరళ వని గూర్చి విశేష మహాత్ముని అభిప్రాయము నడిపెను. “దక్షిణాఫ్రికానుండి యింతవరకును చతురంగియింతులేదు. వారి తుడుగుల అల్పకై ప్రభుత్వ పరిస్థితులను సరిగ్ పరిశీలించుటకే చాలవలెనున్నది. ఒకవేళ తీవ్ర కలిగినను యుగమునైన నేమి గతి తెలియదనవచ్చును విమర్శించువాడగును. తప్పచేసి దిద్దుకొనుట సులభముగాని వ్యాపకములందు చాల కష్టము. కాంగ్రెసు వారియలలో ప్రముఖులు కొందరు కాననసభా ప్రత్యేకమును ప్రోత్సహించినను వారికి జేరకై ముప్పాకొనముకొంచునైకొరకదలేనని నే నెరుగుదును. అభిప్రాయభేదము కలుగుటలో వంచన యేమియునులేదు. మన జేరమిట్టినిల్లలో మున్ను కలాల మిట్టినిల్లలో భిన్నాయములు కలుగకమానవు.

నామమాత్రముగు నైకమత్యమునుకలిగించుట నిష్ప్రయోజకము గాన ఆమాత్రమునకు తమ విశ్వాసమును కోల్పోవలసిమని దేశీయులు నిశ్చలముగపలుకుటచాల శుభమాచకము” అని మహాత్ముడనెను.

తెలుగులో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము “ఇప్పటికితొక పార్లమెంటులో కాంగ్రెస్ పక్షమువారి సంఖ్య మిక్కిలి పొచ్చుగా నుండిననుగూడ వారు ముగిల్చిలాభమును చేయుటకునయే కానమృత్యుప్రకారంజర్యమునేచూచుకొనకస్వధ్యుపరక్షమునకే వారు ప్రామాణ్యత నియ్యనిచో వారు మనదేశమునకు భుజమగు నుకదనములు చేయువారు. ఏలనగా వారి అధికార మంతరించినది ధీమా” అని మహాత్ముడు నడిపెను.

బోర్నమసత్యాగ్రహము

“బోర్నమ సత్యాగ్రహవిషయము వాడు చాల కుతస్థుడై రచుగనున్నది. బొంబాయి తొరకమువారు నమయమును గుర్తించి విశేషముతో మెలగినందులకు వారును క్రమసాపాత్రులైనను దౌర్జన్యమును పూర్తిగాడరి గాధదీక్షతోను తమ యాత్మమును భర్తయు క్రమము గట్టినమృత్యుతోను సత్యాగ్రహులవలె పరిచేయుటచే విలములైరి. ఒక తాయాకాలో నది సాధ్యమైతమే దేశమునందుకలనుగూడ సాధ్యమే కాకలేదుగాని అందులకు ముఖ్యముగా.

ప్రచారకుల వలంటీరుల సంఖ్య మొందుగా నుండవలెను. వారికి ఉద్యమమునందును సాధనము నందును గట్టినమృత ముండవలెను.

శ్రీ గురితి కల్లభాయి పటే నగారి కట్టినిల్లము కలదు. వారివలెనే సంపూర్ణవిశ్వాసము కలవారు పొచ్చుమంది వ్యాపకమును దాటుకదల జనిచేయవలె కలదు” అని మహాత్ముడనెను.

భావికర్తవ్యము

వాడు సంపూర్ణార్యోక్తమును కరీకదర్శనమును కలిగివున్నట్లు కలుగు కేరళీయులను బట్టి నేను జనిచేయవలసి యంగుండు కాని నేనిపు చేయమును నిర్ణయించుటలేదు. ఎవ్వరికి మాటలు చెప్పుటలేనని మహాత్ముడు నడిపెను. (జూలై 1924)

ఆర్. ఎం. ఎస్. ఆంధ్రబోర్డులు 5 వ నమావేళము కల్లునలో ఏప్రిలు 18, 19, 20 వ తేదీలలో కలాల ఓక్కిరసారకై పల్లి మహానందు మనరాను పర్యటించిరి. ఎం. ఎస్. బోర్డులు 5 వ మహానభ జరుగును.

అస్పృశ్యతానివారణావశ్యకత

లాలా లజపతి రాయగారి ఉపన్యాసము

జాహ్నవికము అస్పృశ్యరాజ్యసభవారు లాలా లజపతి రాయగారికి విద్యోగప్రకటన నొసరిన కుండస్సుకును లజపతి రాయగారు కత్తుకాపిలోను అస్పృశ్యతానివారణావశ్యకతనుగూర్చి యీ రీతిగా నుపన్యాసించిరి:-

హిందూ సంఘము పూర్తిగా నశించునో, అభివృద్ధి గాంచునో, అన్ని ప్రతిపాదనలు పూర్తిగా నుండునో కావలెను. అస్పృశ్యతను కొన్ని యుండుటచే నది కేరళము ఈ సంఘము కాలగర్భితుల కనుగుణ్యముగా నుండును.

సంఘమును దీనింపజేయు అస్పృశ్యత నిషేధమునకు నుండుటచే అభివృద్ధి గాంచులేదు. హిందూసంఘముకొట్టికొని తమ పోషకులను అస్పృశ్యులుగా నిర్ణయించుచున్నాడు. మా ప్రజలు అస్పృశ్యులుగా నామట కల్పారముగ నున్నది. హిందూసంఘాధ్యక్షులకును, అధ్యక్షులకును గూర్చి అస్పృశ్యత లోలగవలెకలలు మది నిశ్చయముగాను నుండును. ఇట్టినిల్లయందు యింతకాలము అస్పృశ్యమును ఎలవారయి కలయెత్తి తిరుగబాటు. తమవలె నుండునో నేమియుగా నావిధినికలలు వారి ఆధ్యాత్మిక ప్రకృతి అవసరములు. అస్పృశ్యులను నివారింపుటకు నేమి చాల యావశ్యక జనుచున్నది. కాని చాల మంది పోషకులున్నాడు. ఈ కావలెను లోలయింతులే ఆ స్పృశ్యులకు నేలానన్ని జేసేనరేయుచున్నాము. అభిప్రాయములనుకలనుడదు. అది తమధర్మముగా నుండవలెను. తా మిదివరకు జేసిన పాపముల ప్రాయశ్చిత్తముగా నీ కార్యమును జేయవలెను.

హిందువులు : జ్ఞానాతియను విద్యవీరులు దానకంటె కొన్ని విషయములలో చాల ఉత్తమమైనది లాలాజీ గారు నమ్ముచున్నాడు. కాని యిట్టి మరభ్యాసములను లోలగింప నిది నితరరొగ మగును.

రాజకీయలలో ఆధ్యాత్మికమును జేర్చుటయే అసహయోధ్యమును యొక్క ముఖ్యవిషయము. ప్రత్యేకాంశములలో జయము గాంచినను, గాంచకున్నను దేశమునందు నిర్వసంస్థాతన మొనర్చిభవిషాత్ మొనర్చునటుకు సందియములేదు మహాత్మునికార్యక్రమము అత్యపారమధ్యము గావించునట్టి ప్రజల వాదించుకొనిన దోషములను లోలగించి కరిగిభవించునది.

అస్పృశ్యతానివారణము

హి. మువులు చేయవలసిన కార్యమేగాని యితర సంఘములు చేయవలసినది గాదు. ఈ యాచారము హిందువులలోనే కలదు. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మనము కూడియు మూటవలెనేగాని దేశప్రయోజనము భంగము గలిగించు ఒక్క పక్షమైన నోటినుండి వారవిడువనూడవని ఉపన్యాసము చెప్పిరి.

తేదములు కలిండుట కందరకు అధికారము కలదనియు అగ్రజన్ములకు వలెనే బోధనూచ్చుచారికి నూడ యావత్కుగలదనియు ఆయన నమ్ముచుండెను. అస్పృశ్యులను దేవాలయములకు పాతకాలలకు రానియితని హిందూమహానభవారు తీర్చానియట యొకయు సంతోషకరము. కావున యిప్పుడు హిందువులలో నిన్నికాఖలవారును విద్యయతో పనిజేసిచో కార్యసాధ్యమును పొందగలరు.

హిందూమహానభ

హిందూమహానభ ప్రత్యేక సమావేశమునందు పెంట్లలు బోధనాదానిని అస్పృశ్యతానివారణ ప్రయత్నములు కొనసాగించుటకు స్థాపించెనయను, అందు తానొకభక్తుడని యు, బోధనాదు యొక్కకార్యమును సాధింపజున్ను కొంతవని నెరవేర్చినయను లాలాజీగారు తెలిపిరి. పండిత మాల్యగారిలో పర్యటించి, పంజాబులో తగిన కార్యము మొనర్చుటకు ఒకఉత్సాహమును, ఎల్. రాజుప్రసాదుగారిని ప్రచారముగా నియమించిరినయను, అసంఘముతో కలిసి అర్యస్వరాజ్యసభ వారు చేసేయుచునది తాను నమ్ముచున్నాననియు ఉపన్యాసము జరిపి, నభవారు తన్ను యితర వారించింపందుట అభివంశముల తెలిపెను.

సభాభ్యుదయకు మహాత్మునిపాదముగాను లాలాజీగారి, దీక్షాయా తానొకప్పుడును గోడులతో నభయిగిగును.

కాకినాడ కాపురములను బ. గా. ని. నరసింహ శాస్త్రి
గిరికాపురములుగారి వలన కృష్ణశాస్త్రి వీరిని చికిత్సించి
దినమునల, అత్యంతవాక్యము నునకరించి వృక్షకాపురము,
అని వచ్చింటి వెంటకొట్టి, నింజాంకుట్టి బహుదేవతాస్త్రి
గారు లెప్పుడున్నారు.

సోమవారము.

యంగుఁడయిన నవజీవను పక్షికలను, గాఢమహాత్ముడేవాఁమునుచును నడుపునని ప్రకటిపబడినది. మహాత్ముని యుపదేశములను లభించుగ విద్యార్థిభాగ్యము ప్రజల కీకమీద లభించును. మహాత్ముని ప్రభావోపదేశములను సాధ్యమగుంతెత్వోలో ననువదించి ప్రకటింప బ్రయత్నించెదము. మహాత్మునికి లగిన బల మింకను చేకూరుకున్నను, పరిస్థితులను స్మరింపించుట కాతడు శక్తివంచనలేక బ్రయత్నించుచున్నాడు. బొంబాయి క్రాంతిలు పక్షిభావప్రసంగితో ముచ్చటించుచు, మనస్ఫూర్తి వెలుండెడి భేదభావములను మన్నించుటెంత యువసరమో, మహాత్ముడు వివరించెను. లేబరు ప్రభుత్వముపై మహాత్ముడు విశ్వాసము లేదు. లేబరు ప్రభుత్వముపై నెట్టి భావము లే గాక, తగిన యధికారమును నహించినను, హిందూదేశమునకు మేలొనగూర్చజాలదని, మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. ఇంకొక కారణము లేకబోలేను. వీరివారి ఏమనుకొనెదరో యని భయపడి, ధర్మపూరితముల నాచరింపజేసికొని వెళ్లుటకు లేబరుపక్షము ప్రయత్నించినదప్పు, మరెట్టి సూయము నలుపనేరదు. తాత్కాలిక సాఫ్టు జాభములను ప్రధానముగా నెంచునంతవరకు, లేబరుపక్షము మిగిలిన పక్షములవలెనే ఉద్బాటముల చేయుటతో తృప్తి జెందుచుండును. ఇంతవరకును లేబరుపక్షము విశాఖాశయమును గనుబటువక స్వాంత్ర్య విముఖులు నిలిచిన సరిగత సమాధానములనే చెలువనాగెను. బోర్నుకు సత్యాగ్రహ ఫలితమునకు మహాత్ముడెంతయు సంతోషపడినాడును. బోర్నుకు సత్యాగ్రహము చేయువార్తయు ననుసరించెను. అహింసను మృగ్యగ ననలంబించెను. బొంబాయి ప్రభుత్వమును సత్యాగ్రహ సాంకర్మ్యముగా చి, తిను పనియను విచారించి. ఫలిత మేమయ్యెను? సత్యాగ్రహము ముగియజేయించి, అధికారులకును ప్రజలకును మధ్య ఎట్టి స్వేచ్ఛ భావము లేకుండెను. ఉభయ పక్షములకును, మేలు చేశారె. మహాత్ముని నానుటతము కీడు సత్యాగ్రహమున సేకావకాశి లెకముందు చేశారుగలవు. వీరిని ప్రజలు సభ్యత్వముతో నుపయోగించు కొలెదయు స్వరాధ్యక్షుడు చెరువను నప్పుచుండును. మహాత్ముని ప్రతిలకు యుపదేశములను గాంచి సంతసించిన ప్రయోజనము లేదు. వానిని ఆచరింపజేసికొని దెచ్చి దేశ సేవను నలుపునపుడే, మహాత్ముని మానసము సంతృప్తి జెందగలదు. మహాత్ముని యుపదేశముల

నవభాగముల కేగి, వానిని సఫలముగా విండుటకు గూడ ప్రజలు సంసిద్ధులగుట యత్యవసరమని హెచ్చరింప బనిలేదు.

తోటయజమానలు : కూలీలు

1923 సంవత్సరము ప్రారంభ తేదీనుచుట్టము, 1923 సంవత్సరమునం దెటుల యుపయోగపడెనో జూచిన, నిరాశ గలుగకమానదు. 1180 కేసులు వైనాడు తాలూకాలో కూలీలపై నెలకొల్పబడెను. ఇదిగాక 722 కేసులు 1922 సంవత్సరమునందు పరిష్కారముగాక నిలిచియుండెను. మొత్తము 2018 కేసులను పరిష్కరింపవలసి వచ్చెను. కేసుల సంఖ్య 1922 సంవత్సరమునందుకన్న 100కి 7 వంతు న బెరిగెను. భారతీయులపరచునందున్న ఎస్టేటుల కన్నను యూరపియుల పశమందున్న ఎస్టేటుల నుండి కేసు లభికముగ బయ్యెడలెను. ఇందుకు కారణ మేమియు యుండునో దెలియదు. ఉత్తరవైనాడు, దక్షిణవైనాడులలోని యూరపియును ఎస్టేటులకు సంబంధించిన కేసులు 1128 గలవు. భారతీయుల ఎస్టేటులకు సంబంధించినవి 52 మాత్రము గలవు. 1923 సంవత్సరమున 567 కేసులలో నిందారోపితులు విడుదల జేయబడిరి. ఇంతమంది నిర్దోషులపై కేసుల దీసికొని వచ్చుట కడుంగడు అన్యాయం. కూలీలెటుల నిర్బంధములకు లొనగుచున్నారో ఇందును బట్టి గ్రహింపవచ్చును. తోట యజమానులు కూలీల ఔనుముకొరకు కడు శ్రద్ధవహించినటుల దెలుపబడెను గాని ఇందు కనుకూలచిహ్నములు గనుపించవు. 1923 సంవత్సరము ఆగస్టునెలలో, యూరపియును కలిపాలన క్రిందనున్న ఎస్టేటునుండి వ్యాధిగ్రస్తులయిన కూలీలను వెడలగొట్టినటుల తేబరు కమిషనరుగారు నులభారజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి దెలిపినగాని, ఆవిషయ మెంతవరకు నిజమో కనుగొనుటకు వీరికి వీలులేకపోయెను. ఈ యారోపణలు నిజమయినను, తప్పు మేస్ట్రీలదేనని మేజిస్ట్రేటుగారు దెలిపి సరిపెట్టుచున్నారు. మేజిస్ట్రేటుగారు తంత తంటాలుపడినను, తోటయజమాని పైనుండి యీ బాధ్యతను దొలగించుటకు సాధ్యపడదు. ఇట్టి స్థితిలో పైకిరాని అన్యాయము తెన్నిజరుగుచున్నచో ఎవరు జెప్పగలరు? కార్మికులస్థితి, విచేతములందేగాక స్వదేశమునందు సయితము నిరాశకు తా వొసగుచున్నది.

రైల్వే నెలూనులు

రాష్ట్రముల గవర్నరులకు ప్రత్యేకపు రైల్వే నెలూనుల నికను నిలిపియుంచుట అసభ్యముగ దొరుకు. ప్రజలతో కలిసిమెలిసి ఉడుగనంతవరకు పాలకులు ప్రజల మనోభావములను గ్రహింపజాలరు. ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లలో ఉడుగును, ఎక్కడనుబోయినను పెద్దవారల జోహారువులందుకొనుచు సచరించునంతవరకు, ప్రజాసామాన్యపు కష్టనిష్ఠురములు వారికి గోచరించజాలవు. పారిశుధ్యమై ఎల్లపుడును అందరవీధి ప్రసరించుచుండును. తమ ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుటకు పాలకులు వెనుక నెటులసంచరించిన, ఇప్పుడులు సంచరించుట, వ్యర్థము. ప్రజాభ్యుదయమునకై పాటుబడుటచేసిన పాలకులు తమ ప్రతిష్ఠను పెంపొందించుకొన గలరు. మొన్నటిదినము జరిగిన బెంగాలు శాసనసభలో, గవర్నరుగారి నెలూనులక్రింద ప్రత్యేకింపబడిన ముప్పదివేల రూపాయల గ్రాంటును, కర్షకులు పూర్తిగా నిరాకరించిరి. ప్రాత నెలూనులను మరమ్మత్తు జేయుచుటకై పదివేలరూపాయలు కావలయునని ప్రభుత్వసభ్యుడు గోరగ, ఈ మొత్తమును సయితము సభ్యులు నిరాకరించిరి. ఆంగ్ల దేశ ప్రధానమంత్రియగు

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను		యథా శక్తి ని తోడ్కుడుడు	
చందాలు		కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు	
ఇదివరకు 11704 4-7		పంతులుగారికి చేరిన వసూలు 5129-14-9	
పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లాకు వాగ్దత్తములు (నూతనము) జెజవాడతాలూకా నెప్పల్లె		ఇదివరకు 3-0-0	
చలసాని శ్రీరాములుగారు		సి. అప్పారావుగారు, బెలూదిస్థానము	
కవలంక వీరమల్లయ్య అయ్యనాల్లంగారు		శ్రీపాద సుబ్బారావుగారు డాక్టరు	
పిన్నమనేని నర్సయ్యగారు		మైలాపూరు	
పిన్నమనేని వెంకటరామకృష్ణయ్యగారు		గోదావరిజిల్లా వాడపల్లి గ్రామస్థులవల్ల	
చలసాని తిరుపతయ్యగారు		వసూలు	
చలసాని నరసయ్యగారు		ఘడియాం చిదంబరయ్యగారు, తమకొనూరు	
చలసాని శీతయ్యగారు		రుని వివాహ కాలమందు, జములమడుగు	
కవలంక శ్రీపురాంతుకం అయ్యవారుగారు		పొంమూరు కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి	
చలసాని వెంకటకృష్ణయ్యగారు		వేరేపు అన్నాజీరావుగారిద్వారా	
పిన్నమనేని లక్ష్మీయ్యగారు			
దేవిసేని వెంకట్రామయ్య			
శీతారామయ్య మల్లిఖార్జునరావుగారు			
ఉప్పలూరు మల్లిఖార్జునరావుగారు			
చలసాని వెంకట్రామయ్యగారు			
ఉరా కోటయ్యగారు			
పర్వతనేని కామయ్యగారు			
సుంకర వీరభద్రయ్యగారు			
కంకిపాడు			
తన్నీరు ఆంజనేయలుగారు			
కొల్లిపర మాణిక్యారావుగారు			
బి నామయ్యగారు మైలాపూరు మద్రాసు			
మొత్తము 12019-4-7		మొత్తము 5170-3 9	

రాష్ట్ర మాక్త న్యాయుగారును, హైందవనాయకుడగు గాంధీమహాత్ముని మూడవతరగతి బండ్లలో పయనముజేయుచుండ, రాష్ట్రపు గవర్నరులకు నెలూనులు గావలయుననుట ఆశ్చర్యకరమనియు. ఇది ప్రజలద్రవ్యమును కేవలము దుబారాజేయుట యనియు, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు పలికిరి. ప్రజలకన్న పాలకులు మిన్నలని ఎంచుచునే, యిట్టి తారతమ్యము జరుగుచున్నది. ఉద్యోగులు ప్రజాసేవకు లను సత్యము నాటుకొను కొలదియు, ప్రజలకును పాలకులకును చుట్టగల జాతిరము సహజముగ దొలగిపోవక మానదు.

జిన్నాగారి నిరాశ

జిన్నాగారికి సహకారవాంఛ మిక్కుటముగ గలదు. కాని, ప్రభుత్వము వారవకాత మొసగు నందుల కెంతయు చింతించుచున్నారు. వీరు విధిలేక స్వరాజ్యపక్షమునాటిలో చేతుల గలుపవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రజలకోర్కెను బొత్తుగ నిరసించుచో తాము స్వరాజ్య పక్షమునాటిలో చేతులగలుపక దప్పదని, జిన్నాగారు విచారించుచున్నారు. పక్షపక్షము జరుపుటవలన లేబరుపక్షమువారి కష్టములు ఇనుమడింపవాయని యడుగగ, జిన్నాగారు చక్కని జవాబు చెప్పిరి. లేబరుపక్షమునకు హైందవసమస్య కొత్తదిగాదు. తలపెట్టినచో, లేబరు పక్షమునాటిసమస్యను నులభముగ పరిష్కరింపగలరని, జిన్నాగారు భావించుచున్నారు. రూప్యపక్షమును పరిష్కరింప జూనుకొనిన లేబరుపక్షమునకు, హైందవ సమస్య యొక తెక్కగాదని, జిన్నాగారు స్పష్టపరచిరి. పాపము, శాస్త్రిగారి నావహించిన భయము జిన్నాగారికి లేకుండెను. ఆధిపత్యమును నిరాకరించుచో, హైందవసమస్యను పరిష్కరించుటకు లేబరుపక్షమునకు చాల చిక్కులుగలుగు

ననియు, వారిస్థితి దుర్భరమగుననియు, శాస్త్రిగారు జాలి దలుచుచున్నారు. లేబరుపక్షమువారికి దయ గలుగువరకు, భారతీయులు చేతుల ముడిచికొని కూర్చుండివలయునని, శాస్త్రిగారి యుద్దేశ్యము గాబోలును! జిన్నాగారిని మాత్రము ఆట్టిభయ మా నకొంపనందులకు సంతసింపవచ్చును.

గాంధీ పూజానిధి

గాంధీ పూజానిధికి ధన మర్పించుటలో, ఆంధ్రులు తగినంత యుత్సాహము జూపుటలేదు. ఆంధ్ర ప్రముఖులు అన్ని భాగములలో పర్యటనము సలుపదలచినను, సాధ్యపడని దోచదు. మొదటదలచిన విధమున విరామములేకుండ పర్యటనము సలుపుటకును ఇబ్బందులు దటస్థించెను ఇతిరులరాకకై వేచి యుండక, ఎక్కడివారక్కడ పూజానిధి వెంటనే వసూలుజేసి, మహాత్మునిట్లు నిజభక్తి జూపుట ధర్మము గుజరాతునుండల వినివిషయమున ప్రశంసార్హముగ పాటుబడుచున్నది. తొలి మండలము గూడ పట్టుదలతో కృషిసలుపుచున్నది. ఆంధ్ర దేశము వెనుకాడకుండ, మహాత్మునికి పాదపూజ నర్పించి చరితార్థతగాంచుట యావశ్యకము. మహాత్ములీగారు సూచించినటుల, గాంధీమాసము 18 తేదీతో పూర్తిగాలేదు. మహాత్ముని మరణదేశములను ప్రజలనుష్ఠించువరకును, గాంధీ మాసము జరుగుచునే యుండును. గాంధీమాసము త్వరలో పూగియుట, ప్రజలదీక్షపై నాధారపడి యుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారయినను అసహాయపక్షము వారయినను, ఇకమీద గనుపకువలసినది స్వశక్తి ప్రవర్ధనము దప్ప వేరొకటిగాదు. అన్యధామార్గులు ఆశ లకియాన లయ్యెను. స్వరాజ్యసిద్ధికి మరియొక మార్గము లేదని దెలిసెను. మహాత్మునికి విజయము గలుగుగాక!

విదేశ వార్తలు

నెవరేటిస్తులు

రైనుప్రదేశమునకు ఉపద్రవకరులు

ప్రెంచివారి వద్దనున్న కలదనుచున్నారు

లండన్, మార్చి 20:— రాత్రి 9/5 తలూటి నేటులో ఏను జరుగుచున్నది అంతగా ఏమియు ప్రస్తుతము తెలియకు లేదు. తలూటి నేటువద్దనున్న అంత పూర్తిగా త్వస్తిరయిన లేవన చాలావరకు మునుపటికంటే బాగుపడినది మూడునది నుండి త్వస్తిరయినది నిశ్చయముగా తెలుపుచున్నది. ఇంకొకరు జర్మను ప్రభుత్వమువారు రైను ప్రదేశమునకు పనివాండ్రు సంఘమును గూర్చి అంతగా గుర్తించుట లేదు. ఇప్పుడు కెవరే టిస్తు ల విచ్చిం భి న మా క ల న క ని వాం డ్ర నం ఘ ము వారు ప్రభుత్వ దృష్టి నాకర్చి ం చి రి, బోషింగులు ఈ సందర్భము యద్యదమునకు వెట్టుబడి కట్టు చున్నారనియు వీరయద్యదము ఉప దడమైందని తెలిసియు జూ నప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధశీలికొలేదు. నేరేటిస్తు యద్యదము ప్రాప్తమయిందే. కాని ప్రజలకు ఇంకను రెండు ఇప్పిందులు లభి స్తి. పరామలు ప్రవాసమున లంపిని జూను ఉద్యోగులను మర ల వారియద్యోగమున ప్రవేశించుటకు ఆ గీరించుచోవుట ఒక ఇచ్చింది. దీనివలన స్థానికపరిపాలనము పాడవుచున్నది. వీరై ప్రెంచివారికిను ప్రత్యేకముగా జరుపుచుండుట రెండవ ఇచ్చింది కాని ఇది ప్రాంతీయపరిపాలన ప్రభుత్వమునకు అయివ్వమే అయినను సాగుచుండెను. కొంతమంది నేరేటిస్తులు ప్రెంచి సంగతులకింద తలూటి నేటు నుదున్నారు. వీరు అచట భురా నామక మ్యలను అర్జున చేయుచున్నారు. కెటసాలయందు ఉ ద వెట్టుచున్నారట. నేరములను మోపకనే బండివుతులకు జేయు చున్నారట.

అప్పుడడం ముఖము అనుకొన్న దానికంటె ఎక్కువక జేకూరెను.

అద్దెనిబంధనల చట్టము

కమిటీ తీర్మానములు తమాషా

లండన్, మార్చి 28:— అద్దెనిబంధనలను గూర్చి విచారణ సంఘమువారు ఆలోచించిరి. అది జూడ చాలా పొడవునున్నది. ఈ దిక్కు పాఠశాల విద్యార్థుల చర్చ సంఘమునకు పరిణమించినది. ఇతర సంఘములు అందరును మెదలబడిరి. సంఘమువారికిను నీతిరణము ప్రతిపత్తిని చచ్చించుచున్నారు. ఈ ప్రకారము సాగి. వో అరు సెలవరకు విచారణ ముగియడ.

యునైటెడ్ స్టేట్స్

చమురు మోసము

అట్టార్ని జనరలు రాజీనిచ్చుట

వాషింగ్టన్, మార్చి 28:— అట్టార్ని జనరలు డార్టీ గారు తన కరిపాలనమును గూర్చి పరిశీలించుటకు సెనేటు కమిటీ వారికి జవాబును జేయలేదని అభ్యుక్తులు బోర్డింగురు అక్షేపించినది. ఈ ప్రదేశిక రాజీనామా నిచ్చి. టీపీడోమ చమురుకల్పనలతోనే ఈ సంఘమును నియమింపవలసివచ్చెను. మెక్స్ కో సరిహద్దులందు తుపాకులను దొంగతనముగ నాటోవుచున్నామై సెనేటు కమిటీ వారికి కొన్ని కాగితముల నంద జేయవలెనని కోరాడు. కొంత అట్టార్ని జనరలు సరికొరించి నదియు అ దిచే అతడు రాజీనామా నియమింపవలెనని కోరినది గారు నోరెట.

తాను కోరినది గారు గోరుటచేతనే రాజీనామా నిచ్చి తిని అట్టార్ని జనరలు గారు ప్రభుత్వము నిచ్చెను.

సామ్రాజ్య పస్తు ప్రదర్శనము

నిజుత్తము ప్రభుత్వమువారు తామిచ్చిన పస్తు 1,00,000 పానులను గలవి, ఎక్కువక 60,000 పానుల నిచ్చెదలనివి బ్రయంగానాగురు తెలియజేసిరి.

రషియా— రుమేనియా

బెన్ అరేబియా నమస్క

రషియనుల ఆక్షేపణ

స్టాంబుల్, మార్చి 29:— ఉదయం 12-31, 1920 ఒకం బడి ప్రకారము రుమేనియా వారు బెన్ అరేబి యను అమరా జ్య మునకు కలపుకొనుటకు అనుమతిని జూపుట చిదిరక గారు తంతునంపిరి. దానికి ప్రతిస్పందించుటకు బ్రెజిలు ఈ ఒడంబడికను 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 24 తేదీన దృఢపరచెననియు దీనివలన బ్రెజిలుతో స్నేహ మేర్పడుటకు ఆటంకము గలుగు నని తలంచలేదనియు బోయిం కే య గారు తెలియజేసెను. బెన్ అరేబియా వారమునకు వారే (నేమను అనుచ్ఛి) బెన్ అరేబియాను రుమేనియాకు జేయకొనవచ్చును 1918 సంవత్సర ము మార్చి 18 తేదీన ప్రకటించుటచే బెన్ అరేబియనులవాక్కు అటు ఈ ఒడంబడిక న. న భంగము కాలేదని.

గనుల పనివాండ్రు తగవు

లండన్, మార్చి 28:— బొగ్గు జనములను నియంత్రించే వయలను నూటికి 20 నుండి 33 1/3 వరకు పెంచుచుండమని ఆంగ్ల పరిష్కారముగ తెలియజేసిరి. అది జూడ మన్న సామ్యము నూటికి 87 చొక్క వేతముల నిమిత్తము ఇచ్చెన మర. లా భ ము ల కు గా ను నూటికి 18 చొక్క ఇచ్చెదమనిరి. దానిని నిరాకరించుటకు అందరి యభిప్రాయమును గనుగొన కలెని గనుల పనివాండ్రు ప్రతినిధి సభవాగు నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వము వారికింకనుమై విచారణ జల్పన లెనకొనడ తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారు విచారించుటకు నిరాకరించిన నే నమ్మె ట్టు టు అలోచించెనట. వీరికి 2/3 వంతుమంది యభిప్రాయమును అనుసరింపగ తెలియజేయవలెను.

ట్రాం, బన్ సమ్మె అంతరించుట

పనివాండ్రు వేతనములు పెంచుచేయుట డెను

లండన్, మార్చి 28:— లండన్ ట్రాం, బన్ సమ్మె పరిష్కారమైంది.

వివరములు

తక్షణము ను దుగ తి పనివాండ్రు వాము 1 కి 6 పి ల్లింకుల నియమింపవలెను. తి క్కి న కెండు పి ల్లింగులు ను జీనన వ్యయమును బట్టి అప్పటి కెటులందనో వారి యవ్వ బడును.

పరిశీలన చట్టము

ప్రకారము కార్మికమునికి సభ్యునిచ్చు సంఘము నొక దాని నేర్పరచెదమని జెప్పుట లండన్ ట్రాం, బన్ విషయమై చట్టమును రెండవసారి ప్రవేశపెట్టి. వీనిని కొంతమంది అయి అట్టెట్టి ఎంతవరకు అనుసరింపగ నుండునో జూడెన లెనని గాన్తించి గానిగోరి. దానివలన పెద్దదిదానమును అందరును అంగీ రించి ఏర్పాటుజేయుటకు వీల నని.

స్టాన్లీ ల ట్లీక్ గారు బిల్లుల బలపరచిరి. స్థానిక ప్రభుత్వ కిద్దానికలకు ఇది నిబద్ధము. నందుటచే బిల్లును ప్రో సి నేయవలెనని పెన్సెన్సరును గా రిని. బోపానుకారీలకి మూలాలి దీనివలన భిన్నమయ్యుదను. క్విరగానే ఇంక ఈనగ రచలతో బాటు ప్రసారాల సంఘమువారిచేతనే ట్రాంబు బన్ను అ జడిపించుడలెనని.

వెల్లి ప్రదర్శనముల జేసే క వ్యవహారమును ప్రభుత్వము వారే పూర్తికొనవలెన జెప్పి బిల్లును కిడ్చి వెబ్ గారు బలపరచిరి. పిన్నుట బిల్లు రెండవసారి ఆమోదించబడెను.

పరిష్కార వివరములు

లండన్, మార్చి 29:— ట్రాంబేమ్మె పరిష్కారము చేయబడుట ఏర్పడిన మరతులు. కేపు తీరికమునమై సుఖా వేళమై నిశ్చయింపవలెనకొన్న యభిప్రాయమునకు బొనై యొందును. ఇది భృతపనివారు ఈ వారమునుండియు ప్రజలు ప్రయాణము జేయుటకు బహు ఇచ్చుదుల నే వ డు చుం డ వలెను. ఇన్ని ఈవరతులను ఆంగ్ల క రిం చెద ర ని తో చి క లదివారము పాముకాంతు ట్రాంబు నేమ కొన్ని జంతులదే రుచున్ను. తాత్కాలికముగ పరిష్కారము జేయవలెనటచే భూ గన్నులకు కడచు లైళ్లునమ్మె అర్ధరాత్రివేళ జరుగదు. అయినప్ప

టికిని లేవకపోయిన ఈ లైళ్లు చాలినన్ని నడవవు. పనిలో లేని వారలకు సామ్యము కనపర్చి మాపుజేసిరియని తెలియజేయుటకే వీలులేపోవుటచే పూర్తిగా లైళ్లున్నయు పోవుటకు వీలువీరవడ య. నేటిరాత్రి క్యవహారములు అందరకును తెలిసిను

యూరపియను పరిస్థితులు

యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించుట

లండన్, మార్చి 27:— యూరపియను పరిస్థితులను గూర్చి కామన్సుధులు నేడు ప్రస్తావించుచు రాంకేవర్డ్ జూల్సు గారిట్లు నడిపిరి. ముందుగా ఆంగ్లమునకు నక అను గు ట్టులు పరిష్కారమై పిచ్చుట యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించుటకు ప్రపంచ మంతయు ప్రయత్నింపవలెనని ప్రాంబు, ఆమెరికా, ఇటలీ, గ్రేటు బ్రిటను సంఘము జేసింపవలె ఆంగ్లము కలగొని జూడె దను. ఇది స్పష్టముగాదు. ఈ ముందు పని చేయుచున్న ప్రభుత్వమువారికి బొగ్గుకాయుతులె నవారు కాదని పూర యుకంటె ఎక్కువగా సహాయము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారు

ప్రెంచినుం త్రివర్గము

క్రొత్త రాజ్యాంగ నిర్మాణము విధాన మేమియు మారలేదు

స్టాంబుల్, మార్చి 28:— మంత్రులగ్రపు ఏర్పాటులు ఇట్లు చేయబడినవి.

ప్రధానాధ్యక్షుడు, విదేశాంగ మంత్రి - ఎం. రేముడు. పోయింకేను.

- అధ్యక్ష మంత్రి - ఎం. ముర్నల్
- యద్ధమంత్రి - ఎం. అంజరు మజి టు
- పల్లికుమార్తె మంత్రి - ఎం. లీటోకరు
- వర్తక శాఖ మంత్రి - ఎం. లోవరు
- కార్యక, ఆరోగ్య మంత్రి - ఎం. జేనియూకొనె టు
- విద్యా శాఖ మంత్రి - ఎం. జి. బోనెల్
- అధినికేత మంత్రి - ఎం. పాబి
- కృషి శాఖ మంత్రి - ఎం. గాపన్
- స్వాతంత్ర్య ప్రదేశ మంత్రి - యాన్
- నాణ్య మంత్రి - బో. నో. స్కీ
- రక్షణ మంత్రి - లెఫ్. బిల్మా. పే
- న్యాయ శాఖ మంత్రి - పెరెటు.

ఒక్క మూడ జాటు, లోనినాటు, ట్రాంబుగార్డును తప్పి పాత కంకుల న-కారి పోయింకేనారు తొలగించిరి. యూ. ఆ. గ్ర నై ముగ్గురే తీర్తర వాడుట. అందుచే వీరు నుగల నిశ్చయిం పబడిరి. వీనిజూడ గూడు ఆగమము పోయింకేను విధానము యొక్క ప్రాణము రేచుచున్నది.

విదేశాంగ విధానముగాని, రక్షణ విధానముగాని ఏమియు మార్పులేదు. (జేబు విశ్వాసములు జూరగొనని మం త్రుల ను తీసి వేయుట కి దే న మ య మ ని ప్రహించి బోయింకేనారి వారివందని దొలగించిరి. ఎన్నిక సమయ మున సాయంకేరు గారు విదేశాంగ విధానముకు ముగిసి యు నది. ఇతర క్యవహారములకు ఆలోచించుటకు వీలు లేవందెను. వీటికి కడు సమయము కావలసియుండెను.

క్రొత్త మంత్రులు

బో. నో. స్కీ గారు 18 నెలలనుండి ఖర్చును తగ్గించ వలెనని విధించుచున్నారు.

జాతిర మతిలో ప్రెంచి ప్రతినిధి బో. నో. గారు పని చేసిరి. గవ్వ పరివారములకు సరుకుల గూడుముగ వీనుకొనవలెన న్నవారే గావరు మంత్రి. ఒకప్పుడు ఈరడే ప్రధానాధ్యక్షుడు గ పోయింకేనారి స్థానే నియమించబడెన బ్బుననుకొనిరి.

ప్రాంత మంత్రులలో 5 నుగిరి మంత్రులు, మిగ్గురు సహా గు నాగ్యవర్తులను మరల జూడి. నేర్పాటుచే చేయవలెన బో యింకేనగారే విదేశాంగ క్యవహారములను జూరదనియు తెలి యుచున్నది.

ప్రాపంచిక నైమూనిక యాత్రికుడు బ్రిండ్లీ ప్రయాణము

లండన్, మార్చి 28:— రాత్రి 4/10. ఉదయం 7/50 గం టులకు మర్లెండ్ ప్రయాణముకు రోమలో ప్రవేశించెను. ఏదో ప్రే మానిక ఒకరవలకు పోడెనకు వాటిని మరమ్మతు జేయుచున్నా రు. అవి పూర్తి కాగానే బ్రిండ్లీ కే ప్రయాణముగడురు. తరువాత ఏధెన్నుకేగెదరు.

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణము

2-4-1924 తా.వి.స. పద్యములు.

కానింబూరు వహారాజా మూల్కానుచు యిట్లు చెప్పెను.
ఇది గ్రాంధు కురి త్రిశ్వ మా మారుట కల వ
నూడు గ వర్ష మెంటు వద్దతి లోయెట్టి నూపు
ను కప్పదలేదు. అచరకాగో పెట్టుకరు వీరిః ని యిండియా
త్రపుత్వకట్టకా, ముఖ్యియకామలతో నూర్చేమియు చేశామ
దరుడ దిగి విచ రింపదునుమట్టా (వకటొపబడినది. ఈచట్ట
మును అట్టిలాగా పెట్టుకులన అనేకలోకములకు కనబడినవి,
ఈలోకములను యెంతిర్వీరగో డిద్దుబాటుచేసిన హిందూదేశము
నకును యిల్లగాండనకును కుడఅంతి తేమరము. (అ. పై

మదరాసు శాసనసభ
నేటి ప్రజ్ఞోత్తరములు

మీ శ్రీరవారమున ప్రసాదించిన వాద జాతీయమును
రూపాంతరమున ప్రసాదించెను.

వెలంకి కృష్ణమూర్తి

గుంటూరు జిల్లాలోని జాతీయ

ఈ పాఠశాలల మూలధనమును, ఆదాయములను గమనించిన రాజకీయాందోళనములో ప్రజలు కిష్టపరిచినట్లు అజ్ఞాతమైన పట్టుదల తేటయగును. ఈ పాఠశాలల మూలధనము 25580-0-0లు ఈనివేదిక కాలములో ఈ పాఠశాలలై దింటికిని కూరిన ఆదాయము రు 25831-18-2 లు. ఇందులో తెనాలి పాఠశాలలో గడ నియ్య 741-18-8 లు. పాఠశాలల మొదటి వార్షికోటిలో వసూలైన బాలర జీతములు రు 680-0-0లు గాక మిగిలినది రు 28908-18-6లు. ఈ మొత్తములో ఘమర 29 శేలైనను చందాలములమున వసూలైనది. ఇంత పెద్ద మొత్తములు రాజకీయ ప్రయోజనములకు వినియోగించుట యనవలసినదగుననకు పూర్వము సంభవము. ఈ ధర్మదాతల పేర్లు ప్రత్యేకింపబడి యవసరము. వారు కీర్తికాములు గాక గుప్తవాసములచే మహాదయాంతర్గతమును దేశాభిమానమును ధన ప్రవాహమున బయలు వెడలించి యీ జిల్లాను సారవంతమును జేసిరి. అన్ని పాఠశాలలలోను కడు బీద పాఠశాల కొల్లూరుది ఆయుర్వేదముతో సహా యనేక విద్యాశాఖలు బోధించునది తెనాలిది. లోనాపరిశ్రమయు తెలుగు కుల ప్రతిపేయ, నేర్పునది ఒంగోలుది. బాలికలకై ప్రత్యేకింపబడి భోజనాది వసతులు కల్పించునది తారదానికేతనము. బీదదయ్య నిరుపమానోత్సాహ భైర్యములతో జిల్లాలో కెల్ల మొట్టమొదట భవన నిర్మాణమునకు పూనుకొనినది బ్రాహ్మణాకోడూరుది. ఒంగోలు పాఠశాల ముఖ్యముగా నియంత్రణ పరిపాలనమునకై పాటుపడుచున్నది.

ఈ పాఠశాలలలో 500 మంది బాలబాలికలకు 35 మంది యుపాధ్యాయులవలన నిజమైన విద్యయును, దేశాభిమానమును అనుభవించునాగ మంత్రిజనమును, గాంధీవాసునందరినియును, నిరంతరము బోధింపబడుచున్నవి.

ఇవి కాక లెక్కలు తనిఖీకావలసిన పాఠశాలల ముఖ్యముగా గలవు. శ్రీరామమూర్తిగారు వానిని వెంటనే దరించి

286 చెనాబజారులోడు, వ.

అమృతాంజనము

అన్ని నొవలకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదారకును

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మాత్రలు మొత్తం కస్తూరి, మంజుపుష్ప, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు కవచములను చేర్చి రియాలిజేయబడినది. ఆత్మేశ్వరకును ఏనడుపుకాని యిందులో చేరబడినది. పరిమితి, రుణము, బాలికలు, యశ్వముల కుటుంబము, మువలినారు ప్రతియొక్కరు కీనిని సాధారణంగాను అన్నిటికిని అనుపాదేదములతో వాడవచ్చును. విడదవ, బాలికలకు ఇది మంచివంటిది. వేదములు బుద్ధులు అనుచున్నది. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 బొట్టులున్నవేరు. ఈ దిగువ తెలుపుబడిన బొమ్మలను అది ఏయే వ్యాధికి గుఱుమిచ్చునట్లు తెలుపుబడినవో అందుకు యేలాటి మంత్రము చేరదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

సారస్వతానందం:—రక్తకృద్ధిని, బుద్ధిశక్తిని, జ్ఞాపకశక్తిని పెంచుచును, బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.
కాలసుఖోదయ:—దిన్నె పిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమృతము. శిశుగ్రాహండును. గుణ మధ్యమృతము 0-12-0.
భావనదీపక రసాయనం:—పీల్చుబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అశ్మి ర్వికలాపంవలె పోవును. రు 1-0-0.
నారగజ కేసరిలేహ్యము:—గర్భవాతములకు అతి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగునవి కీ పెట్టివది వికలుదు 2.
మా బొమ్మలను గుఱుచు ఒకసారి కొనినవారికి తెలియును. ఒకవర్ష మాత్రము కొని పిదప ఎన్నడును మాత్రము కొనినవారికి మాత్రమున్నుకను.

ఒకసారిమాకు ఆర్థమనిచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొనకొరెదము

శ్రీలు కంఠము నందు ధరించు
చెయి ను అడ్డిగె

6 సె-13 సె వరకు చేయవచ్చును. మజారి చేదారం సహా
రూ. 10—15 వరకు గలదు.

ఉమి పేషన్ పతకములు ధర రూ. 30—50 వరకు గలదు.
172, పుటలగల ఆందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1—0—0.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు							
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు	}	...	1	8	0		
అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది							
శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0	8	0	కారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0	4	0
ఆరాధనవిధి	0	4	0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0	8	0
శబ్దకోముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	...	...	...	1	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల్ 1—0—0		సంగీత శమంతకమణి	...	వెల 0—8—0			
పర్యవర్తకసాఖ్యము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్రలు మూట	}		1	0	0		
గట్టచున్నది. కల్పనలు మొదల ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన సాతకుల కొకపద్య							
మేని వదల మది జనింపదు.	}		0	12	0		
తత్సమచంద్రిక							
...	...	వెల 1—0—0		సలీకా ఆంధ్రశబ్దచింతామణి	0	4	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ఛక్రీపాఠాలు,	}		0	4	0		
శ్రీమతి శట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.							
పోన్న ఖర్చులు ప్రత్యేకము	ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.						

‘భృగు’ జ్యోతిష పరిశోధక రాజమండ్రి

జ్యోతిషము నమ్మకము లేని యాళ్ళా, స్త్రీపురుషాదులకు జైవజ్యోతిషములతో సాంకేతికము ఈ శాస్త్రమునకు ముగ్ధులు. అందువల్లు శాస్త్రరీత్యాచు, ఫలములను బుద్ధివంత ప్రాణులుగను ఈ శాస్త్రమునకు యున్నవారు.

జాతకమండలి యోగములు 2 సం॥
తు 1-0-0. శంఖాన్త జాతకము అశేషసిద్ధాంతం.
తముతో 15-0-0.

పుట్టినతేదీ గడియలు స్థలము లేక చూపవలయును. పుట్టినపుడు ఉండవలసిన కుటుంబ వ్రాయబడును.

వింజమూరి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి

వెండిక బంగారు
బహుమానము
లాటరీ లేకున్న అదృష్టమునకు మార్గములే
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు

వగటి వెలుగువలె స్పష్టమైన

ఒక రూపాయను ఖచ్చితముగా 32 ఆకాశగ్రహములను కొనుగడు. బలహీనులు, అశక్తులు, భూమిని కారించు బంధమైన వ్యాధులన్నియు పలూపంచలై పోవును. దానిని కనుగొనవలయును “దానియొక్క” వివిధ బంగారు నది” సమావేశం తెలుపుచున్నది.

ఈ శాస్త్రమును గ్రహించుట ప్రాచీనము.

ఆతంక నిగ్రహ బొమ్మలతో,
26 బ్రాహ్మ మదరాసు

జాతకరత్నము

జన్మవక్త్రము పుట్టినతేదీ వేళమున్న నున్నది 2 త్వర ఫలితములను క్యాల్క్యులేట్ రీతిగనుకొని సహా త్వరముల వైపున జ్యోతిషముని సహాయము ఆకాశమునకు తాము వ్రాసినగలరు. భవము, సంతానము, రాశోగ్రహములు మున్నగు వ్యాధికళావలన తోమి కనులను మూరే వ్రాసినగలరు. ఇది యింటిజో కీని వెల రు 2-0-0, మలయూలో జాతకములు పర పంపబడును.

గేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయ
భి. శాస్త్రి, బెంగళూరు